

Ledamöter och ersättare

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN**Tid** onsdag 22 april 2026 kl. 08:15**Plats** Stadshuset, sessionssalen

Upprop

Val av justerare

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Punkt	Rubrik	Ärendenr	Sida
1	Ordföranden informerar	2026/158	2
2	Arbetsmarknads- och utbildningsdirektören informerar	2026/159	3
3	Konsekvenser av budgetförutsättningar 2027-2029 - Barn- och utbildningsnämnden	2026/125	4 - 35
4	Månadsrapport januari-mars	2026/160	36
5	Motion (L) tydligare språkkrav och starkare språkstöd för personalen	2026/94	37 - 43
6	Ordförandeuppdrag avseende att skyndsamt analysera rådande socioekonomiska fördelningsmodell i förskola och skola	2026/51	44 - 58
7	Redovisning av ärenden angående skolplikt och rätt till utbildning	2026/121	59 - 63
8	Redovisning av meddelanden 2026-04-22	2026/154	64 - 67
9	Redovisning av delegationsbeslut 2026-04-22	2026/155	68 - 71

Ordföranden informerar

Ärendnr 2026/158-2.1.0.1

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Ordföranden informerar om aktuella frågor.

Andreas Aspgren
Kommunsekreteare

Arbetsmarknads- och utbildningsdirektören informerar

Ärendnr 2026/159-2.1.0.1

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknads- och utbildningsdirektören informerar om aktuella frågor.

Andreas Aspgren
Kommunsekreterare

§ 25

Konsekvenser av budgetförutsättningar 2027-2029 - Barn- och utbildningsnämnden

Ärendenr 2026/125-2.4.0.2

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att anta konsekvensbeskrivning av förslag till budgetförutsättningar 2027-2029.

Sammanfattning av ärendet

Utifrån det preliminära budgetförslaget görs bedömningen att barn- och utbildningsnämnden till viss del kan omhänderta de effektiviseringar som behöver göras utifrån nämndens normala kostnadsökningar. Till exempel behöver verksamheterna inom förvaltningsstöd vidta åtgärder inom egen budget för att kunna omhänderta eventuella ökade kostnader kopplat till en ny upphandling av taxi för skolskjuts som görs under 2026 och får helårseffekt 2027. Även resurscentrum behöver omhänderta engångskostnader för flytt inom egen budget.

Konsekvensen av minskade barnkullar kräver strukturåtgärder i såväl för- som grundskola. Planerat avdrag för förskolan är 13,7 mkr för 2027 och för grundskolan 8,9 mkr 2027. Demografimodellen fungerar väl i helheten, men kräver också att beslut om struktur, det vill säga förskole- och skolenheter, fattas när volymen sjunker. Till 2028 och 2029 aviseras fortsatta demografiavdrag, totalt 30 mkr, för grundskolan. Den anpassade grundskolan bedöms ha en budget i balans.

Budgeten behöver omprioriteras för att kunna tillgodose de behov som finns i verksamheterna samt klara att omhänderta konsekvenserna av ökade kostnader. På en övergripande nivå kan konstateras att rektorerna inom såväl förskola som grundskola har svårt att hålla en budget i balans utifrån att Luleå har många grundskole- och förskolelokaler i drift och totalt 81 kök.

Förskolan har behov av att omprioritera utifrån att sjukfrånvaron fortsätter att utmana, att barn med stödbehov och stora stödbehov ökar, att det också finns en önskan om att ta steg för att minska barngruppernas storlek.

Grundskolan kan inte omhänderta konsekvenser av minskade barnkullar och ökade kostnader för skoldatorer inom befintlig budget utan att åtgärder sker.

För 2027 behöver en översyn av elevpengen inom grundskolan ske, eller andra åtgärder, för att kunna omhänderta de ökade kostnaderna på 7 mkr.

Samtidigt som de demografiska utmaningarna och en minskning av gruppen barn och unga är kommunen mitt i genomförandet av en förbättrad skolstruktur. Den långsiktiga inriktningen för skolstrukturen i olika områden har utretts för Notviken, Gammelstad, Centrum, Bergnäset och Örnäset. Många byggnader är undermåliga och i stort behov av att bytas ut eller renoveras. Det finns också tillfälliga moduler på flera skolor som, om de står kvar, behöver bytas ut med jämna mellanrum vilket är förenat med stora engångskostnader.

Hertsöskolan står klar till höstterminen 2026, Tunaskolans etapp 1 är klar till höstterminen 2027 och Stadsöskolan till höstterminen 2028. Dessa byggnationer är efterlängtade efter en lång tid av väntan och stor underhållsproblematik och trångboddhet. De utökade hyreskostnaderna för 2027 uppgår till 17,2 mkr. Utökade hyreskostnader kan inte hanteras inom ordinarie budget, utan ett tillskott behövs för att hantera helårskonsekvensen av dessa.

De av regeringen föreslagna ändringar i de utredningar som presenteras löpande följs och behöver omhändertas och kan innebära omprioriteringar i budget.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen har föreslagit arbetsmarknads- och gymnasienämnden besluta att anta konsekvensbeskrivning av förslag till budgetförutsättningar 2027-2029.

Sammanträdet

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag under proposition och finner att arbetsutskottet bifaller förslaget.

Beskrivning av ärendet

Konsekvensbeskrivning av förslag till budgetförutsättningar 2027 meddelas kommunstyrelseförvaltningen och utgör sedan grund för den strategiska plan och budget som kommunfullmäktige beslutar om i juni. Därefter beslutar barn- och utbildningsnämnden om nämndens verksamhetsplan med fördelning av kommunbidraget på olika verksamhetsområden senare under året.

Dialog

Inspel från nämndens planeringsdagar har ingått i underlagen. Dialog med tjänstepersoner i ledningsgrupp har genomförts löpande. Beräkningar av skolstruktur görs tillsammans med infrastruktur- och serviceförvaltningen. Dialog i facklig samverkan genomförs i början av maj.

Beslutsunderlag

- Konsekvenser av budgetförutsättningar 2027-2029, BUF Hid: 2026.567
- Planerings- och budgetförutsättningar 2027-2029, BUF Hid: 2026.568
- Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag avseende konsekvenser av budgetförutsättningar 2027-2029, BUF Hid: 2026.566

Konsekvenser av budgetförutsättningar 2027-2029

Barn- och utbildningsnämnd

Konsekvenser av budgetförutsättningar 2027-2029

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2027-01-01 Organisation: Barn- och utbildningsnämnd

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Drift med specificerade kostnader inom kommunbidrag	12
2.1 Drift av planerade förändringar	13
3 Investeringar	16
3.1 Planerade investeringar	16

1 Inledning

Precis som tidigare kommer barn- och utbildningsnämnden även framöver att ställas inför utmaningar kopplade till demografiska och ekonomiska faktorer. Det minskande barn- och elevunderlaget behöver omhändertas genom större effektiviseringar såsom strukturåtgärder, det vill säga en förändring av antal förskole- och grundskoleenheter.

Kommunen har låga födelsetal vilket varit utmanande under några år. Grundskolans lokaler har ett kapacitetsöverskott på nästan 2 000 ströplatser, lokalerna nyttjas idag till 78%. På liknande sätt ser det ut i förskolan, för helåret är beläggningen drygt 75% och förskolan har nästan 700 lediga platser. I förskolan är det alltid fler barn på våren än på hösten och vårens beläggning är mellan 80-85%. Dock är det 750 barn som går till skolan hösten 2026 och betydligt färre som kommer in, förskolan har under 2025 haft i genomsnitt 120 barn färre än 2024 och den utvecklingen fortsätter, trots att födelsetalen för 2025 vänder svagt uppåt och uppgick till 681 nyfödda barn i Luleå 2025.

Merkostnader uppstår när totala volymen av barn och elever i kommunen står still eller när kommunal volym sjunker, samtidigt som friskolorna som helhet växer. Då är det färre kommunala barn och elever att slå ut de fasta kostnaderna på, alltså ett stigande självkostnadspris vilket tydligt syns i jämförelser med andra jämförbara kommuner och på de ökade utbetalningarna till fristående verksamheter som baseras på kostnad per barn/elev.

I de preliminära planerings- och budgetförutsättningarna för 2027-2029 som ges från kommunstyrelseförvaltningen används en demografisk modell kopplat till befolkningsstruktur. Kommunbidragen baseras på *Mål och budget 2026 med plan 2027–2028*. Budgeten har räknats upp med ett prisindex för att täcka delar av verksamheternas prisökningar under kommande år. I kommunfullmäktiges budget finns även kostnader för löneökningar med, detta anslag finns inom finansförvaltningen och fördelas ut i takt med att löneavtalen blir klara.

Utifrån det förslag till budget som ska konsekvensbeskrivas utmanas nämnden inför kommande år med de minskade barnkullarna men främst utifrån att genomförandet av en ny skolstruktur pågår. Bland personal och elever är bättre lokaler efterlängtade, eftersom många av skolorna är undermåliga och i stort behov av åtgärder.

Kommande reformer utmanar också utifrån ekonomi och resurser, det är många reformer som ska genomföras på kort tid. Om målen för reformerna ska uppnås och likvärdigheten i skolan stärkas, krävs finansiering och rimliga tidsramar. Det finns en oro att finansieringsprincipen inte följs, det vill säga att reformer införs utan

medföljande finansiering. Oro finns särskilt för reformen där lärares undervisningstid ska regleras från höstterminen 2027. Enligt Sveriges kommuner och regioner är finansieringen bristfällig. Lärarnas planeringstid är inte inräknad och inte heller undervisnings- och planeringstid för lärare i förskola och fritidshem, den är inte finansierad alls. Grundskolan i Luleå har gjort en grov beräkning utifrån den beräkningsmall som Sveriges kommuner och regioner rekommenderar. Det innebär att den lägre undervisningstiden som föreslås beräknas ge en merkostnad om 90 mkr, statsbidraget för utökad undervisningstid aviseras idag uppgå till 20 mkr för helår, för alla verksamheter. Utöver att 70 mkr saknas på ett helår för grundskolan är det också en enorm kompetensförsörjningsutmaning, det saknas nästan 130 lärare för att kunna genomföra reformen fullt ut.

Förskolan

Förskolan hade ett överskott om 3,8 mkr för helåret 2025. Det har varit en strategi inom förskolan att vara återhållsam med de ekonomiska resurserna för att anpassa verksamheten inför 2026 års budgetförutsättningar. Rektorererna i förskolan hade 2025 ett underskott motsvarande 5 mkr, de har svårt att få ihop budgeten när det är färre barn på enheter och att avdelningarna inte är fyllda. Barnpengen fördelas till rektor utifrån hur många barn förskolan har. De centrala medel som är destinerade till övergripande satsningar har använts med återhållsamhet för att möta rektors underskott. Rektors resultat har dock förbättrats under året vilket beror på att barnplaceringarna samordnats för att i möjligaste mån undvika att öppna avdelningar med för få barn. En fylld avdelning har 17 heltidsplacerade barn.

Inför 2025 fick förskolan ett avdrag i budget med 12,5 mkr. Inför 2026 ett demografiavdrag på 19,6 mkr som lindrades med ett generellt tillskott om 6 mkr, det slutliga avdraget blev 13,6 mkr och inför 2027 föreslås ytterligare demografiavdrag med 13,7 mkr. Det blir utmanande när det under flera års följd ges avdrag, totalt nästan 40 mkr, för minskning av barn utan att fasta kostnader sänks. Utifrån att inga beslut togs utifrån förslagen att lägga förskolor vilande under 2026 är strukturkostnaderna fortsatt lika höga som tidigare i förskolan. Kostnaden för kommunens förskola (kostnad per barn) riskerar att öka betydligt mer än jämförbara kommuner utifrån det minskade barnunderlaget om åtgärder inte sker.

Förskolans verksamhet har behov av en rad satsningar vilket inte är möjliga att genomföra utifrån hur kostnadsstrukturen ser ut idag. Strukturåtgärder behövs för att få budget till att göra omprioriteringar. De barn som kommer in som nya barn i yngre åldrar är betydligt färre än de barn som går till förskoleklass. Barnafödandet i Luleå

har minskat från 785 till 613 barn per år mellan åren 2021 och 2024. År 2025 kunde en svag förbättring skönjas med 681 födda barn vilket då är 104 färre födda än 2021.

För att möta kompetensförsörjningsbristen och de många pensionsavgångar som väntar kommande år i förskolan erbjuds alla tillsvidareanställda som inte ryms inom rektorernas tilldelade budget för grundbemanning pooltjänst. Kostnaderna för dessa pooler innebär att andra vikariekostnader behöver minska i samma omfattning, eftersom förskolan inte fått något budgettillskott för att behålla dessa medarbetare, som annars hade riskerat varsel om uppsägning. Detta i kombination med att rektor i förskolan inte säkert vet hur många nya barn som tillkommer förrän efter genomgång av inkomna ansökningar om plats, vilket sker två gånger per år, ökar svårigheterna att dimensionera personalen rätt och i rätt tid. Ju högre demografiavdrag, desto svårare blir det att omhänderta dessa fluktuationer.

Behov av prioriteringar som är tydliga i förskolan är sjukfrånvaron, som är stabilt hög och har varit det sedan före pandemin. Skillnaden i sjuklönekostnader före (2019) och efter (2025) är ungefär 4 mkr. Total sjukfrånvaro i förskolan var 7,1% 2019, 9,5% 2021 och 11% 2025. Sjukfrånvaron bidrar till höga vikariekostnader eftersom tillsättningsgraden på beställda vikariat är i snitt 91% (2021 var den 40%).

Ett annat tydligt mönster som utmanar rektorernas budget är ökat antal barn med stora stödbehov. För att delvis tillgodose dessa behov utökades specialverksamheten till två avdelningar hösten 2024, totalt 12 platser. Det finns fler barn inskrivna vid förskolorna som köar för plats här. Det finns därför ett behov att ytterligare öka platsantalet vid specialverksamheten.

Förskolan ser också risker men också ökade kostnader om/när fler barn får beslut om uppskjuten skolplikt, till följd av att framför allt regionens medicinska utredningar inte är klara vid skolformsbedömningar som sexåringar. Det kan medföra att barn med stora stödbehov blir kvar i förskolan fram till sju års ålder. Det ökade stödbehovet avspeglar sig tydligt i förskolan och ökar behovet av specialpedagogisk kompetens för att möta enskilda barns och barngrupperns behov. Idag finns tre specialpedagoger i förskolan för att stärka förskolans barnhälsoarbete, det finns behov av ytterligare 3-5 specialpedagoger vilket motsvarar en kostnad på 2,4-5 mkr.

Det sjunkande antalet barn och samma fasta strukturkostnader i form av till exempel lokaler och förskolekök riskerar också att kostnaderna per barn ökar vilket också gör att utbetalningar till fristående verksamheter ökar. Därför behöver omprioriteringar inom befintlig budget ske i första hand för att tillgodose ovan beskrivna behov.

Enligt senast tillgängliga kostnadsjämförelse genom SCB (2024), är Luleås kostnader för en plats i förskola 200 tkr. Det är cirka 6 tkr mer per plats, än i snittet i den jämförbara kommungruppen som är 194 tkr. Räknat på antalet barn inskrivna i förskolan (okt 2024), 3 073 barn, motsvarar det en total merkostnad om 18,9 miljoner kronor jämfört med om kostnaderna varit i nivå med snittkostnaderna i den jämförbara kommungruppen. Det är en fördubbling i merkostnader sedan jämförelsen 2023 vilket förklaras av minskat antal barn att fördela kostnaden på samt ökade kostnader. Luleås högre kostnader kan också delvis förklaras av en högre personalbehörighet samt högre lönenivåer för legitimerade förskollärare såväl som yrkesutbildade barnskötare i jämförelse med andra kommuner i gruppen. Andra identifierade orsaker till Luleås högre kostnader är en relativt stor OB-omsorgsverksamhet, en nationell minoritetsförskola samt specialverksamhet för barn med flerfunktionsvariationer.

Nationellt pågår två utredningar som bedöms kunna få stor påverkansseffekt på förskolan. Det är utredningen om barngruppernas storlek och bemanning (*En likvärdig förskola av god kvalitet med obligatorisk språkförskola*), där har utredningstiden förlängts till juni 2026. Steg för minskade barngrupper är önskvärt.

Även utredningen om tid för undervisningsuppdraget pågår. Förändringar utifrån dessa utredningar kan ej omhändertas inom befintlig budget, då det utan tillkommande statsbidrag är mycket omfattande kostnader.

Föreslaget demografiavdrag 2027 om 13,7 mkr för förskolan innebär påfrestningar för förskolan att klara en balanserad budget, helst med tre budgetår efter varandra med stora avdrag samtidigt som behoven att omprioritera inom den egna budgeten ökar utifrån tydliga behov. Det handlar som beskrivet ovan: att tillsvidareanställda som inte kan finansieras inom resursfördelningsmodellen behålls som pooler, höga sjuklöne- och vikariekostnader behöver omhändertas, barn med stödbehov och stora stödbehov ökar samtidigt som det vore önskvärt att ta steg för minskade barngrupper. Allt detta parallellt som strukturkostnaderna i form av lokalkostnader och kostnader för kök är de samma som tidigare. Idag (mars 2026) har förskolan en reservkapacitet/outnyttjad kapacitet motsvarande 29 av totalt 211 avdelningar. Om inga förskolor stängs tillfälligt eller långsiktigt kommer den outnyttjade kapaciteten såväl som strukturkostnaden per barn att öka.

Det finns en risk att beskrivna behov inte kan prioriteras om inte strukturåtgärder sker vilket ger en negativ effekt på kvaliteten i verksamheten.

Grundskolan

Grundskolan klarade en budget i balans 2025, med ett totalt överskott på 0,2 mkr, efter att ha gjort åtgärder under löpande år. Rektorerne har dock ett underskott, med totalt 3 mkr, det är övriga kostnader som hållits nere för att kunna nå ett plusresultat. Det är svårt för grundskolan att anpassa bemanningen utifrån en lägre elevvolym.

Bemanningen är för hög i förhållande till antalet elever. Det är svårt idag att optimera klassammansättningar så att klasser kan fyllas vilket utmanar ekonomin. Det finns många lediga ströplattor inom Luleås grundskolor. Utifrån för året tillfälligt ökade statsbidrag och det generella tillskottet på 8,5 mkr som gavs grundskolan för 2026 (förutom tillskott för utökade kostnader skolstruktur 13 mkr där 7 mkr var tillfälliga för 2026 för att bland annat täcka kostnader för nya moduler) bedöms grundskolan ha en budget i balans innevarande år.

Sedan år 2021 har dock eleverna totalt i grundskolan i Luleå, inklusive fristående verksamheter minskat med 143 elever till år 2025. Fristående verksamheter har ökat med 128 elever under samma period vilket innebär kommunala elever minskat med 271 elever sedan 2021.

Kostnaderna har därigenom slagits ut på färre elever vilket ger en ökad peng per elev till de fristående verksamheterna och därigenom en ytterligare ökad kostnad för kommunen. Grundskolan har inte genomfört strukturåtgärder, det vill säga förändrat antal enheter och anpassat verksamheten efter friskolornas ökade etableringar och minskad kommunal volym när det gäller trögrörliga kostnader som lokaler, övriga kostnader och elevhälsa.

Inför 2027 aviseras ett avdrag i demografimodellen med 8,9 mkr. För 2028 motsvarar den summan 9,6 mkr och 2029 20 mkr. Det är totalt 38,5 mkr som aviseras i avdrag för kommande tre år vilket tydligt visar att åtgärder behöver ske. För 2027 motsvarar det 75 elever färre, då är det ännu oklart om någon av dessa går till fristående verksamhet. Grundbeloppet som beräkningen bygger på motsvarar hälften av skolans kostnader, vilket innebär att grundskolan har svårt att hantera kostnadsökningen på 4,5 mkr om vi inte gör några åtgärder och till exempel lämnar lokaler eller minskar elevhälsa. Kostnaden för kommunens grundskola riskerar också att öka betydligt mer än jämförbara kommuner kommande år. Bedömningen är att det kommer att vara 288 elever färre i grundskolan kommande tre år. Den anpassade grundskolan bedöms i dagsläget inte öka ytterligare till kommande år utan nytillkomna elever väger upp de elever som lämnar den anpassade grundskolan, detta är dock svårt att bedöma utifrån

att intaget till höstterminen 2026 inte är klart och än mindre prognoserna till höstterminen 2027.

Förutom utmaningarna med minskade barnkullar tillkommer stora utökade driftskostnader kopplat till de nya skolbyggnader som planeras. De tillkommande hyreskostnaderna för grundskolan beräknas till 17,2 mkr för 2027.

Inom verksamheten görs omprioriteringar för att hantera kostnadsökningar, dock bedömer grundskolan att de, förutom 4,5 mkr kopplat till demografiavdraget, inte heller kan omhänderta kostnadsökningar för datorinköp, då dessa fördyrats, motsvarande 2,5 mkr på helår.

Allt detta innebär att grundskolan inte kommer att klara en budget i balans 2027 utan omfattande åtgärder. Om tillskott ges för utökade lokalkostnader saknar grundskolan 7 mkr för att ha en budget i balans inför 2027. Åtgärder behövs och förvaltningen återkommer med förslag på hur detta kan omhändertas, men ser i dagsläget inte några möjliga förslag varför det finns risk att elevpengen behöver sänkas.

Resurscentrum

Resurscentrums budget är i balans och bedöms vara så även för 2027. Resurscentrum består av flera olika verksamheter, modersmål, måltider, elevhälsa och Kulturskola.

Måltidsverksamheten har klarat att göra omprioriteringar inom egen budget och ser över bemanningstalen för att kunna fortsätta ha en effektiv verksamhet och själva finansiera satsningar inom verksamheten. Bland annat sker satsningar på en måltidsutvecklare, ett akademikök samt inköp av större andel lokala råvaror. Ett nytt kök öppnas också i Falken, nya byggnaden i gymnasiebyn, som tas i drift hösten 2026. Det finns då totalt 81 kök inom förvaltningens verksamheter.

Större andel lokala råvaror bidrar också till syftet att stärka beredskapen för Norrland och Sverige. Inköpriserna utmanar budget men utvecklar också hantverket i köket. Måltidsutvecklarens uppgift är att jobba med nya livsmedel, upphandling, utveckling samt beredskapsfrågor vilket bidrar till stöd för chefer inom måltider som har ett stort antal medarbetare per chef och många enheter.

Inflationen på livsmedel har dämpats det senaste året och ser ut att vara stabilt framåt varför bedömningen är att det klaras inom ordinarie budgetram också utifrån att det är färre antal barn och elever i verksamheterna kommande år. En osäkerhetsfaktor är dock att ett nytt livsmedelsavtal ska upphandlas under 2027.

Det pågår utredningar om livsmedel och beredskap på kommunnivå för att främja lokal livsmedelsförsörjning och beredskap med samordnad varudistribution.

Eventuella beslut och satsningar utifrån dessa utredningar är inte möjliga att genomföra inom befintlig budget. Detsamma gäller eventuella konsekvenser av nya politiska målsättningar kopplat till måltider.

Utmanande framåt är också de demografiska förutsättningarna i förskolor och skolor med färre barn och elever. Det utmanar möjligheten att ha en effektiv bemanning i köken.

Inom elevhälsan fortsätter arbetet med att stärka elevhälsan i grundskolan genom skolsociala team, förutom att använda den del av tilläggsbeloppet (1 mkr) som tillfördes utifrån beslut om resursskola för att stärka elevhälsoarbetet inom grundskolan har nämnden även i år ansökt om statsbidrag för skolsociala team i samverkan med socialförvaltningen i syfte att stärka elevhälsan i grundskolan.

Elevhälsan fortsätter sin prioritering på professionsstöd, utifrån egen budget, en av flera satsningar som gett effekt så att personalomsättningen inom professionen kurator stannat av. Skolläkarkostnaderna ökar med nytt avtal varför ett samarbete med fler kommuner är initierat för att tillsammans göra en rekrytering och på så vis få ner kostnaderna.

Kulturskolans utveckling och lokalisering i centrum utreds och förslag på lokalisering beslutas preliminärt i juni 2026. En flytt av Kulturskolan under 2027 kommer att innebära flyttkostnader, dessa finns upptagna till 200 tkr. Eventuellt tillkommande kostnader behöver omprioriteras och omhändertas inom egen budget i första hand.

Förvaltningsstöd

Budget för förvaltningsstödet delas mellan barn- och utbildningsnämnden och arbetsmarknads- och gymnasienämnden, det vill säga gemensamma kostnader för arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen såsom förvaltningsledning, förvaltningsstöd inom IT, administration, ekonomi, lokaler, säkerhet, HR samt kansli. Budgeten för förvaltningsstöd innehåller även kostnader för förvaltningens gemensamma IT-kostnader, skolskjuts, elevresor, kapitalkostnader för förvaltningsgemensamma investeringar, 4-kantskansliet för gymnasiesamverkan samt gemensamma lokaler. Personalkostnader motsvarar ca 40% av total budget inom förvaltningsstödet.

När det gäller administration, förvaltningsstöd och ledning centralt övervägs varje återrekrytering vid naturliga avgångar, processer ses över löpande i effektiviseringssyfte. I fokus för kommande år är den rapport som Sveriges kommuner och regioner (SKR) tagit fram kring minskat krångel och en effektiv välfärd: *Antikrångel, välfärden med kärnuppdraget i fokus*. Bedömningen är att verksamheterna

inom förvaltningsstöd behöver vidta åtgärder inom egen budget för att kunna omhänderta eventuella ökade kostnader. Ett exempel på en sådan kostnad är eventuella konsekvenser av ökade kostnader kopplat till en ny upphandling av taxi för skolskjuts som görs under 2026 och får helårseffekt 2027. Det finns också osäkerhetsfaktorer kopplat till datorer och hårdvara, där det på grund av datorbrist finns signaler om leveransosäkerhet förenat med fördyrade kostnader som en konsekvens. Även utvecklingen inom AI skapar behov av en AI-plattform som behöver omhändertas.

Bedömning

Utifrån det preliminära budgetförslaget görs bedömningen att barn- och utbildningsnämnden till viss del kan omhänderta de effektiviseringar som behöver göras utifrån nämndens normala kostnadsökningar. Till exempel behöver verksamheterna inom förvaltningsstöd vidta åtgärder inom egen budget för att kunna omhänderta eventuella ökade kostnader kopplat till en ny upphandling av taxi för skolskjuts. Även resurscentrum behöver omhänderta engångskostnader för flytt inom egen budget.

Konsekvensen av minskade barnkullar kräver strukturåtgärder i såväl förskola som grundskola. Planerat avdrag för förskolan är 13,7 mkr för 2027 och för grundskolan 8,9 mkr 2027. Demografimodellen fungerar väl i helheten, men kräver också att beslut om struktur, det vill säga förskole- och skolenheter, fattas när volymen sjunker. Till 2028 och 2029 aviseras fortsatta demografiavdrag, totalt 30 mkr, för grundskolan. Den anpassade grundskolan bedöms ha en budget i balans.

Budgeten behöver omprioriteras för att kunna tillgodose de behov som finns i verksamheterna samt klara av att omhänderta konsekvenserna av ökade kostnader. På en övergripande nivå kan konstateras att rektorerna inom såväl förskola som grundskola har svårt att hålla en budget i balans då Luleå har många grundskole- och förskolelokaler i drift och totalt 81 kök.

Förskolan har behov av att omprioritera då sjukfrånvaron fortsätter att utmana, barn med stödbehov och stora stödbehov ökar och det finns en önskan om att ta steg för att minska barngruppernas storlek.

Grundskolan kan inte omhänderta konsekvenser av minskade barnkullar och ökade kostnader för skoldatorer inom befintlig budget utan att åtgärder sker. För 2027 behöver en översyn av elevpengen inom grundskolan ske, eller andra åtgärder, för att kunna omhänderta de ökade kostnaderna på 7 mkr.

Samtidigt som de demografiska utmaningarna och en minskning av gruppen barn och unga är kommunen mitt i genomförandet av en förbättrad skolstruktur. Den långsiktiga inriktningen för skolstrukturen i olika områden har utretts för Notviken, Gammelstad, Centrum, Bergnäset och Örnäset. Många byggnader är undermåliga och i stort behov av att bytas ut eller renoveras. Det finns också tillfälliga moduler på flera skolor som behöver bytas ut med jämna mellanrum, vilket är förenat med stora engångskostnader.

Hertsöskolan står klar till höstterminen 2026, Tunaskolans etapp 1 är klar till höstterminen 2027 och Stadsöskolan till höstterminen 2028. Dessa byggnationer är efterlängtade efter en lång tid av väntan och stor underhållsproblematik och trångboddhet. De utökade hyreskostnaderna för 2027 uppgår till 17,2 mkr.

Dessa utökade hyreskostnader kan inte hanteras inom ordinarie budget, utan ett tillskott motsvarande 17,2 mkr behövs för att hantera helårskonsekvensen av dessa.

De av regeringen föreslagna ändringar i de utredningar som presenteras löpande, följs och behöver omhändertas vilket kan innebära omprioriteringar i budget.

2 Drift med specificerade kostnader inom kommunbidrag

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Nettokostnader	1 854	1 965	1 956	1 987	1 961
Kommunbidrag	1 868	1 965	1 956	1 987	1 961
Resultat	14	0	0	0	0
Specifiserade kostnader:					
Barnhälsa i centrum (2025)		1	1	1	1
Internationellt utbyte (Erasmus, externfinansierat) för- och grundskola		5	5	x	x
Kvalitetshöjande statsbidrag förskola möjliggör att bibehålla personal även fast barnantalet sjunker		17,8	16,8	13,4	x
Stärkt kunskapsutveckling statsbidrag grundskola möjliggör att fortsätta främja likvärdighet		49	39	30	x
Statsbidrag för inköp av litteratur inom för- och grundskola		3	3	x	x
Stärkta skolbibliotek		3,2	3,2	3,2	x
Utökad undervisningstid HT-27			9,7	19,3	x
Främja skolnärvaro för framtida sysselsättning		1,5	1,5	1,5	1,5
Satsning på mer lokala livsmedel		0,7	0,7	0,7	0,7
Flytt Kulturskolan, engångskostnad		2			
Ny upphandling taxi för skolskjuts			x	x	x
Fördyrade datorer, AI databas mm kopplat till digitalisering			x	x	x
Avdrag budget utifrån demografi för övriga funktioner, tex förvaltningsstöd och måltider			2,1	2,4	1,8

Ovan är exempel på de satsningar som sker inom nämndens budget samt de behov som finns inom budget för 2027 och framåt. Normala kostnadsökningar omprioriteras alltid i verksamheternas egen budget. Ett "x" innebär att beloppen ännu ej är kända. Statsbidragens belopp är utifrån vad som hittills aviserats, men dessa kan förändras.

2.1 Drift av planerade förändringar

(Mkr)	2027	2028	2029
Behov som inte kan omhändertas utan tillskott, skolstruktur:			
Slutförda projekt HT-26 (utökade lokaler Örnen, moduler Stadsön). Kvarstår behov för helårskostnad.	2,6	4,3	3,4
Stadsöskolan, beräknad klar HT-28 med utökad slutlig hyreskostnad på 20 mkr		10	20
Engångskostnader flytt Stadsöskolan		2	
Engångskostnad avetablering Tunaskolan f-3 modul samt flyttkostnader, 2027 etapp 1 och 2029 etapp 2	4		2
Hyra Tunaskolan etapp 1 HT-27, etapp 2 HT-29, utökad slutlig hyreskostnad 15,1 mkr	4,6	11,1	15,1
Förskolor Notviken, utökad slutlig hyreskostnad 8 mkr, beräknat klart 2030 samt återställa Borgmästarskolan efter att förskolan lämnat lokalerna, utökad slutlig hyreskostnad 1 mkr	0,1	6	7
Slutföra projekt Östra skolan (toaletter) samt återställa Midskogsskolan med praktiska salar efter att Kulturskolan flyttat, engångsflyttkostnader 200 tkr Kulturskolan, utökad slutlig hyreskostnad 3,3 mkr	0,6	2,8	3,3
Anpassning av lokaler för Kulturskolans flytt till gymnasiebyn, anpassning vid omflyttningar inom gymnasiebyn (kostnad osäker), utökad slutlig hyreskostnad 5 mkr. Anpassningar av lokaler Örnen efter utflytt av gymnasiet (modersmål flyttar in), utökad slutlig hyreskostnad 0,3 mkr	0,8	5,3	5,3
Utbyggnad av Spira förskola, utökad slutlig hyreskostnad 0,5 mkr	0,2	0,5	0,5
Återställande av Furuparksskolan efter brand och försäkringsåtgärder, utökad slutlig hyreskostnad 1,1 mkr	0,1	1,1	1,1
Utbyggnad av Hägersns förskola i Centrum, utökad slutlig hyreskostnad 1,7 mkr		1,7	1,7
Åtgärder på Bergnäsets skolområde, beräknad klart 2031 med utökad slutlig hyreskostnad 25,7 mkr		14,7	25,7
Grundskola Örnäset, beräknad klar 2031 med slutlig utökad hyreskostnad 20,5 mkr		5,5	10,5
Inredning skolstrukturåtgärder	2	6,1	10,8

Konsekvenser merkostnad grundbelopp fristående verksamheter utifrån utökade hyreskostnader	2,2	13,5	18,8
Totala behov	17,2	84,6	125,2
Förändring mellan åren, det vill säga nettobehov av tillskott	17,2	67,4	40,6
Behov som inte kan omhändertas utan åtgärder			
Demografiförändring förskola avdrag 2025-2027 totalt ca 40 mkr, strukturåtgärder krävs för att kunna omprioritera inom egen budget till förskolans behov.			
Demografiförändring grundskola avdrag 2027-2030 totalt ca 38,5 mkr, strukturåtgärder krävs för att kunna omprioritera inom egen budget till grundskolans behov			
Kortsiktiga åtgärder			
Grundskolan, översyn elevpeng eller andra åtgärder för att möta ökade kostnader pga demografi samt datorer	7	7	7
Förvaltningsstöd omhändertar ev. ökade kostnader för nytt avtal inom skolskjuts, minskad budget pga demografi, satsningar på AI-plattform samt utökade kostnader datorer pga leveransosäkerhet och världsläget	x	x	x
Summa			

Beloppen i tabellerna ska läsas med förändring mellan åren, till exempel för Tunaskolans etapp 1 med slutlig hyreskostnad 15,1 mkr behövs 4,6 mkr för 2027 och resterande del 2028, 11,1 mkr vilket då blir 15,1 mkr som är det tal som redovisas 2029 enligt kommunens instruktioner.

De totala nettobehovet för 2027 är 17,2 mkr, för 2028 67,4 mkr och 40,6 mkr för 2029. Hertsöskolan finansieras direkt av kommunfullmäktige och tas inte upp här (helårskostnaden för utökad hyra Hertsöskolan uppgår till 12,7 mkr).

De beräknade utökade hyreskostnaderna är i de fall projekten startat genomgångna tillsammans med infrastruktur- och serviceförvaltningen och för de projekt som inte startat är det gjort grova beräkningar utifrån en schablon. Det kommer att tillkomma engångskostnader under 2028 då tillfälliga moduler tas bort kopplat till Stadsöskolans och Tunaskolans färdigställande.

Beräkningen av hyreskostnader kan komma att förändras utifrån hur projekten utformas, de ska ses som en indikation på kostnader för att få en helhetsbild av

kommande nödvändiga investeringar. Utöver de utökade hyreskonsekvenser som är upptagna i denna tabell tillkommer de projekt som är bedömda för beredskap för tillväxt, se vidare under avsnittet Planerade investeringar.

Konsekvenser av minskade barn-och elevkullar i för- och grundskola kräver åtgärder samt utökade kostnader för skoldatorer. För 2027 behöver i första hand åtgärder för att kunna omhänderta de ökade kostnaderna på 7 mkr inom grundskolan. Behovet bedöms vara långsiktigt och därmed behövs 7 mkr för år 2027 och framåt, det vill säga inte endast för 2027. Däremot när det gäller demografiförändringen, är minskningen per år, vilket innebär att för varje år tillkommer ett ytterligare avdrag. Förskolans avdrag för demografi är 13,7 mkr för 2027, för 2028 ett tillskott med 1,5 mkr och med 0,2 mkr för 2029. För grundskolan är det beräknat ett avdrag med 8,9 mkr för 2027, 9,6 mkr 2028 och 20 mkr 2029.

En ytterligare osäkerhetsfaktor är utredningen om utökad undervisningstid som beräknas träda i kraft höstterminen 2027.

3 Investeringar

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Investeringar	10,3	114,3	167,3	325,3	284,8
Nettoinvesteringar	10,3	114,3	167,3	325,3	284,8
Specificering:					
Inredning och verksamhetsutrustning befintliga lokaler, kök, lokalanpassningar, larm och lås, arbetsmiljö- och säkerhetsåtgärder, utemiljöer BUN/AGN			25 300	25 300	24 800
Inventarier nya skolbyggnader			19 000	41 000	45 000
Investeringar Notvikens område, förskola (ytterligare 20 mkr 2030)			43 000	17 000	10 000
Investeringar Notvikens område, grundskola			5 000	15 000	40 000
Investeringar Centrum, förskola			10 000	7 000	
Investeringar Centrum, grundskola och gymnasieskola			28 000	40 000	5 000
Investeringar Bergnäsets område			27 000	120 000	110 000
Investeringar Örnäsets område (ytterligare 100 mkr 2030-2031)			10 000	60 000	50 000

3.1 Planerade investeringar

För arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens investeringar i befintliga lokaler samråder alla verksamheter inom förvaltningen och planerar och prioriterar åtgärder tillsammans för kommande år. Det kan innebära att åtgärder för till exempel gymnasieskolan planeras gemensamt i förvaltningen och vid igångsättningsbeslut i arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen tas det av ovan budget för åtgärder i befintliga lokaler.

Alla driftskonsekvenser som beräknas utifrån egna investeringar 2027 bedöms kunna omhändertas inom egen budgetram.

Inom förskola och grundskola pågår även beslutade strukturförändringar som medför ökade kostnader för verksamheterna i form av hyra, kapitalkostnader och övrig drift. Dessa merkostnader kan inte omhändertas inom ordinarie budget utan kräver tillskott.

Under 2027 uppgår behovet av kompensation för ökade hyreskostnader kopplat till skolstruktur till 17,2 mkr. Dessa behov ökar utifrån ovan investeringar till 67,4 mkr för 2028 och 40,5 mkr för 2029. Hertsöskolans årshyra, 12,7 mkr, tilldelas direkt från kommunfullmäktige och tas inte upp här. De beräknade utökade hyreskostnaderna är i de fall projekten startat genomgångna tillsammans med infrastruktur- och serviceförvaltningen och för de projekt som inte startat är det gjort grova beräkningar utifrån en schablon. Fler modul-avetableringskostnader kan också tillkomma 2028-2029 beroende på när projekt Stadsön och Tuna helt kan slutföras. Nya projekt kan komma att förändras utifrån hur projekten utformas, de ska ses som en indikation på kostnader för att få en helhetsbild av kommande nödvändiga investeringar.

Det som, utöver dessa byggnationer, planeras att genomföras under planperioden 2027-2029, är det som bedöms nödvändigt att genomföra utifrån den totala underhållsskulden i kommunen. Tunaskolans etapp 2 bedöms kunna stå klar 2029 och därmed, efter många år i moduler och ombyggnationer, en komplett Tunaskola. När det gäller förskolestrukturen på Notviken är Framnäs villan först ut, den renoveras och i samband med det blir det sex avdelningar istället för dagens två. Då kan Framnäs villan omhänderta två avdelningar från Borgmästarens förskola som sedan helt återställs till grundskola. I Notvikens område behöver det också tillgodoses att det finns förskolor i båda delarna av Notviken så även Munkebergs förskola behöver renoveras samt att det finns undermåliga modullösningar idag på Kristallens förskola.

På Örnässets område finns Örnässkolan med stor underhållsproblematik och omfattande modulbyggnader i stort behov av åtgärder. Även Bergnässets område behöver åtgärder utifrån underhållsproblematik och här inväntas nytt besked från Länsstyrelsen innan den slutliga planeringen kan ske. De ej igångsatta investeringarna ovan motsvarar, grovt uppskattat, en investering på 1,1 miljarder kronor inklusive de årliga åtgärderna såsom verksamhetsanpassningar och annat. Alla ovan nämnda projekt är i mycket stort behov av åtgärder, en eventuell förskjutning av dessa projekt sker i så fall med risk att någon av byggnaderna inte längre är tjänliga och akut behöver lämnas.

Nya skolor ger betydligt ökade hyreskostnader när byggnaderna är klara, även om gamla lokaler lämnas. Det innebär att hela strukturen behöver ses över för att totalt sett inte ha orimligt höga hyreskostnader i kommunen. De investeringar som planeras att genomföras fram till 2030 är främst utifrån byggnaders skick.

Om byggnationerna av Örnäset och förskolestrukturen på Notviken slutförs 2030-2031 bedöms behov av ytterligare kompensation för ökade hyreskostnader uppgå till 8,4 mkr 2030 och 7,3 mkr 2031. Totalt innebär dessa stora investeringar ökade hyreskostnader på cirka 138 mkr under perioden 2027-2031.

Alla dessa medtagna behov är investeringar som behöver prioriteras baserat på dagens underhållsproblematik. Behoven har funnits över lång tid och kan ses som kostnader för en historisk underhållsskuld. Genomförs dessa investeringar kommer strukturen att hålla över lång tid framöver. Det finns en stor risk att någon av dessa byggnader inte håller tills de nya är klara och att ett akut läge uppstår om projekten bortprioriteras.

I andra hand, på längre sikt, finns beredskap för kommande tillväxt, till exempel i Kronandalen, på Hertsöheden, Centrum, sörbyarna och Bensbyn, bland annat kopplat till besluten i genomförda skolstrukturutredningar. Utifrån hur befolkningstillväxten ser ut just nu ligger dessa, utanför planperioden 2027–2029, fram till 2036 men det behöver följas och justeringar kan behöva ske utifrån kommande befolkningsutveckling. Investeringar utanför planperiod fram till 2036 kopplat till tillväxt bedöms idag utifrån en grov uppskattning uppgå till ungefär 700 mkr och en driftskonsekvens grovt räknat på ca 78 mkr.

Planerings- och budgetförutsättningar 2027–2029

Detta förslag till budget ska konsekvensbeskrivas av respektive nämnd senast den 27:e april. Rapport för inlämning finns tillgänglig i Hypergene från och med den 9:e mars. Planerings- och budgetförutsättningarna och nämndernas konsekvenser kommer tillsammans med analys och prognoser vara med som underlag vid beredning och prioriteringar i mål och budget som slutligen fastställs av kommunfullmäktige den 16:e juni. I *Mål och budget 2027 med plan för 2028–2029* får nämnderna sina slutliga ramar för drift respektive investeringar för de kommande åren. Därefter påbörjas nämndernas arbete med verksamhetsplan inklusive budget.

Omvärld

I samband med Framsynsdagen den 23 januari 2026 genomfördes en omfattande gruppdialog med representanter från olika delar av Luleå kommun. Syftet var att identifiera och prioritera de viktigaste utmaningarna som kommunen står inför i sin framtida utveckling. Denna sammanställning av gruppdialogerna utgör en viktig grund för kommunens planeringsförutsättningar och mål för verksamheter och budget 2027.

Demografi - den centrala utmaningen

Demografin identifierades som den helt centrala utmaningen för Luleå kommun. Den demografiska strukturen påverkar inte bara kommunens ekonomiska förutsättningar utan också förmågan att leverera välfärdstjänster. Grupperna betonade vikten av att attrahera inflyttning och skapa förutsättningar för tillväxt, samtidigt som man anpassar sig till en åldrande befolkning och förändrade behov inom utbildning och välfärd. Enligt omvärldsanalysen har Sverige passerat en demografisk vändpunkt, där befolkningen åldras, barnkullarna minskar och försörjningsbördan ökar. Detta påverkar kommunens ekonomi, välfärd och kompetensförsörjning. I Luleå ser vi en dubbel situation, där vi växer och är attraktiva, men delar samtidigt de strukturella demografiska utmaningarna. Detta kräver långsiktiga förutsättningar för omställning och planering.

Ekonomi - pressad och beroende av långsiktighet

Kommunens ekonomi ses som pressad och beroende av långsiktighet. Grupperna underströk vikten av att göra prioriteringar och omfördelningar för att möta de ökande behoven inom vissa områden, samtidigt som man hanterar underhållsskulden och säkerställer en långsiktig finansiell hållbarhet.

Omvärldsanalysen visar att välfärdens finansiering är strukturellt pressad. Kostnaderna ökar snabbare än intäkterna, och effektiviseringar räcker inte längre. Detta förändrar förutsättningarna för politiska prioriteringar. I Luleå handlar detta inte om akut kris, men om att spelplanen har förändrats. Ekonomisk hållbarhet kräver tydligare prioriteringar och mod att välja.

Kompetensförsörjning

Kompetensbrist identifierades som ett växande och akut hinder för kommunens utveckling. Grupperna betonade vikten av att attrahera och behålla rätt kompetenser, samtidigt som man utvecklar och anpassar befintlig personal till de förändrade behoven. Omvärldsanalysen visar att den digitala transformationen och AI är en av de snabbast accelererande trenderna. Detta påverkar hela samhällssystem och kräver förändrade arbetssätt, nya risker och nya beroenden. I Luleå ser vi stor potential för produktivitet och kvalitet i välfärden, men också ojämn mognad och kompetens mellan verksamheter. Det kräver gemensam riktning och politisk prioritering.

Beredskap och säkerhet

Beredskap och säkerhet ses som en ny dimension för kommunen, med ökad hotbild och sårbarheter i fysisk infrastruktur och IT-miljöer. Grupperna underströk vikten av att utveckla en robust och resilient förmåga att hantera kriser och säkerhetsincidenter. Omvärldsanalysen visar att osäkerhet är inte längre ett undantag, utan ett grundtillstånd. Geopolitiska konflikter, informationspåverkan och cyberhot påverkar även kommunal verksamhet. I Luleå kräver detta ökade krav på civil beredskap och kontinuitet, samt samverkan med andra aktörer och nivåer. Beredskap måste ses som en del av vardagens ledning och styrning.

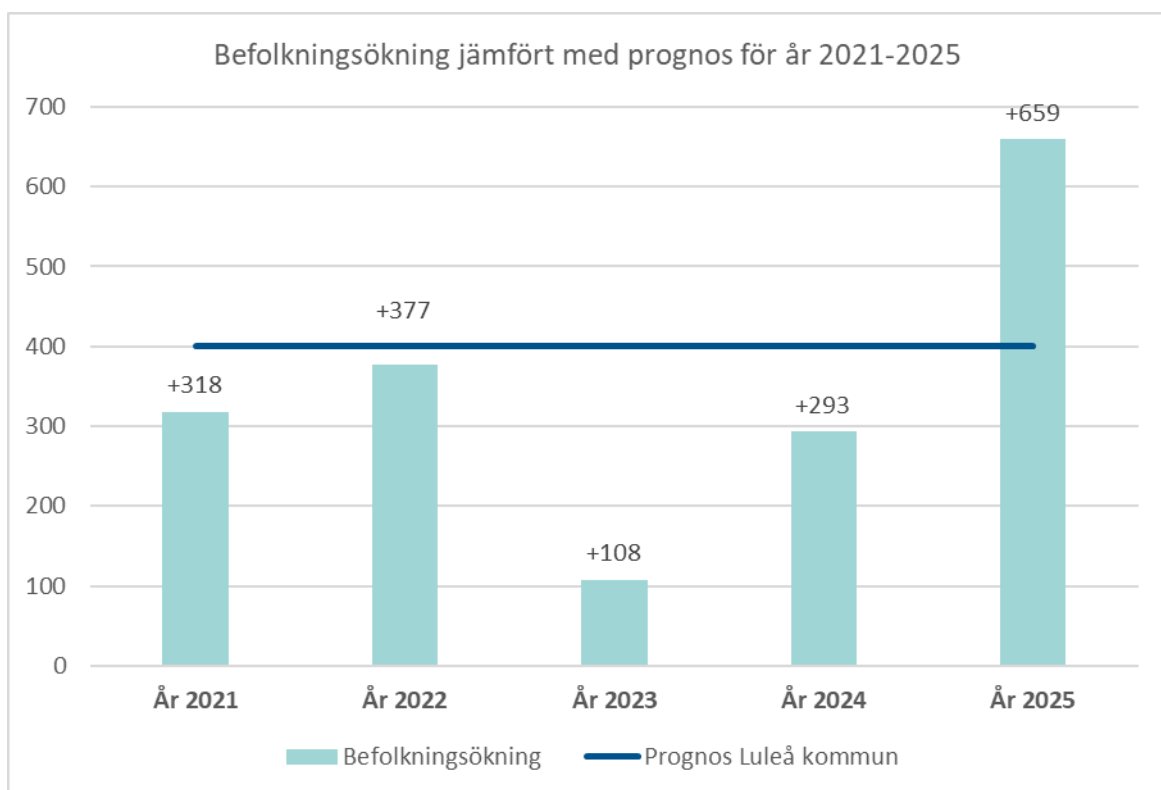
Klimatomställning

Klimatomställningen identifierades som en nödvändig och kostsam utmaning för kommunen. Grupperna betonade vikten av att prioritera och fokusera insatserna för att nå målen till 2040, samtidigt som man hanterar de praktiska och ekonomiska utmaningarna. Omvärldsanalysen visar att klimatförändringarna är inte längre något abstrakt. Det kräver klimat-anpassning av infrastruktur och samhällsbyggnad, samt stora investeringsbehov över lång tid. I Luleå ser vi både ökade krav och stora möjligheter. Klimatanpassning kräver långsiktiga investeringar och påverkar hur vi planerar samhället. Den gröna omställningen är en del av vår attraktionskraft och utveckling.

Befolkning

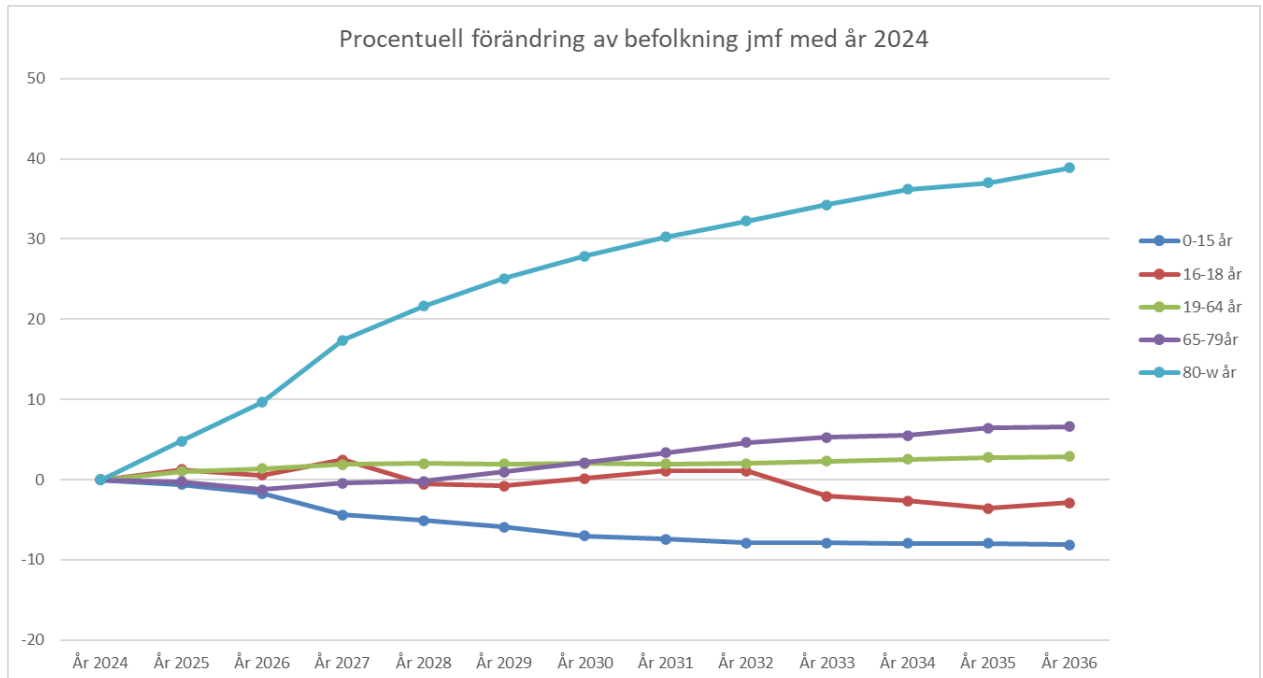
Inför arbetet med *Mål och budget 2027 och plan för 2028–2029* har en befolkningsprognos utarbetats med hjälp av SCB. Prognosen baseras på befolkningen i Luleå kommun per november 2025 och ska användas som grund för beräkningen av kommunens intäkter. Den genomsnittliga befolkningsökningen under de senaste fem åren varit på en nivå på 351 invånare, vilket är ökning med ca 40 invånare jämfört med perioden 2020–2024. Till *Mål och budget 2027 med plan 2028–2029* föreslås befolkningen öka med 450 personer år 2027, 500 personer år 2028 och 550 personer år 2029. Prognosen överensstämmer dock inte med den långsiktiga visionen om att kommunen ska ha 100 000 invånare år 2040. Målet är att befolkningen ska öka ytterligare efter 2029. Barnafödandet är fortsatt lågt men utvecklingen ser bättre ut än tidigare år. Trots lågt barnafödande i Luleå kommun förväntas industrins planer leda till en befolkningsökning.

SCB:s prognos visar förändringar i åldersgrupper som påverkar flera verksamhetsområden. Åldersgruppen 80+ kommer att öka med 39 procent fram till år 2036 jämfört med befolkningssiffran för år 2024. För åldersgrupperna 0–15 år och 16-18 år ses en minskning mellan jämförda år med -8 procent respektive -

3 procent. I åldersgrupperna 19–64 år och 65–79 år ses en ökning med 3 procent respektive 7 procent. Det är en liknande utveckling som i övriga riket.

Ekonomi

Förvaltningars/nämnders kommunbidrag för åren 2027–2029 baseras på *Mål och budget 2026 med plan 2027–2028*. Budgeten har räknats upp med ett prisindex, (vilket ses i avsnittet förslag till prisuppräknings), för att täcka delar av verksamheternas prisökningar under kommande år. En demografisk modell kopplat till befolkningsstruktur ingår för socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt arbetsmarknads- och gymnasienämnden. Budget för ökade driftkostnader kopplade till exploatering av nya områden tas fram via en fastställd volymmodell. I budgeten finns även kostnader för löneökningar med, detta anslag finns inom finansförvaltningen och fördelas ut i takt med att löneavtalen blir klara. Pensionskostnaderna är beräknade utifrån KPA's prognos per december, men kommer att räknas om till slutlig budget enligt ny prognos per april. Intäkter av skatt och statsbidrag är beräknat enligt prognos från Sveriges kommuner och regioner (SKR) per februari, men kommer inför beslut om budget uppdateras enligt prognos per april.

I budgetförutsättningarna är räntekostnader, internränta samt avskrivningar oförändrade utifrån beslutad *Mål och budget 2026 med plan 2027–2028*. Dessa poster kommer att räknas om inför slutligt förslag till mål och budget. Procentsatsen för internräntan är oförändrad, dvs 2,75 procent för 2027.

Med utgångspunkt i beslutad *Mål och budget 2026 med plan 2027–2028*, samt de nya beslut som kommunfullmäktige fattade under föregående år, ger nedanstående resultatsammanställning en bild av utfallet när de ovan beskrivna posterna har räknats om.

MKR	År 2027	År 2028	År 2029
Budgeterat resultat i mål och budget 2026 med plan 2027-2028 samt tillkommande beslut under 2026	63	70	70
Resultat inklusive omräkningar ovan	48	24	137

Resultatet förutsätter att nämnderna har en ekonomi i balans. Luleå kommun har ett långsiktigt finansiellt mål om att årsresultatets andel av skatt och statsbidrag ska vara minst 1–3 procent. För att uppnå kommunens finansiella mål behöver resultatet ligga på en nivå mellan 65 och 196 miljoner kronor år 2027.

Förändringar jämfört med föregående års Mål och budget 2026 med plan 2027–2028

Fördelningen av kommunbidraget mellan nämnderna ses i tabellen nedan:

Driftbudget, mkr	År 2026	År 2027	År 2028	År 2029
KS/Kommunstyrelseförvaltningen	262	263	269	271
KS/Räddningstjänst	87	88	93	94
KS/Kollektivtrafik	185	191	197	202
Arbetsmarknad- och gymnasienämnd	490	493	495	500
Barn- o utbildningsnämnd	1 965	1 956	1 987	1 961
Kultur o fritidsnämnd	409	413	421	427
Miljö- och byggnämnd	33	33	34	34
Socialnämnd	2 293	2 345	2 395	2 440
Infrastruktur- och servicenämnd	439	445	464	478
Kommunrevisionen	3	3	3	3
Valnämnd	4	2	2	2
Överförmyndarnämnd	13	13	13	14
Summa nämnder	6 182	6 246	6 372	6 426

I fördelningen ingår prisuppräkningsförslag för samtliga nämnder enligt tabell i avsnittet förslag till prisuppräkning. Demografitillägg/avdrag till socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och arbetsmarknads- och gymnasienämnd ingår enligt tabell i avsnittet förslag till demografitillägg/avdrag samt en kompensation för volymmodell till infrastruktur- och servicenämnden. Fördelade medel enligt finansieringsprincipen ingår i KS/kommunstyrelseförvaltningens, barn- och utbildningsnämndens, arbetsmarknads- och gymnasienämnden samt socialnämndens kommunbidrag för år 2027 och 2028.

Förslag till prisuppräknig

	År 2026	År 2027	År 2028	År 2029
KS/ Kommunstyrelseförvaltningen	3,7	3,7	5,0	5,1
KS/ Räddningstjänsten	0,7	0,8	1,2	1,4
KS/ Kollektivtrafiken	3,6	4,8	6,4	7,5
varav LLT	3,6	3,8	4,4	4,5
varav Länstrafiken	0,0	1,0	2,0	3,0
Arbetsmarknads- och gymnasienämnden	6,1	6,0	6,7	6,8
Barn- och utbildningsnämnden	15,8	16,0	19,3	19,9
Kultur- och fritidsnämnden	5,8	5,9	7,2	7,4
Miljö- och byggnadsnämnden	0,5	0,4	0,4	0,2
Socialnämnden	17,9	17,4	20,5	20,2
Infrastruktur- och servicenämnden	7,0	8,1	11,3	12,7
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,2	0,2	0,2	0,2
Kommunrevision	0,1	0,0	0,0	0,0
Total, mkr	61,5	63,3	78,2	81,4

Prisuppräknigen är baserad på utfall år 2025 för respektive nämnd, kontoklass 3 – intäkter, 5 - kostnader för arbetskraft, (ej arvoden) samt kontoklass 8 – Finansiella intäkter och kostnader exkluderas från utfall. Resterande kontoklasser ingår som underlag i prisuppräknigen. Utfallet för nämnden fördelas på huvudverksamhet, lokalhyra, lokalvård, IT-avgifter och telefon, arvoden samt övriga kostnader och räknas sedan upp med index (kpif, pkv mfl) från Skr's cirkulär 26:12 som kom den 26:e februari år 2026. Prisuppräknigen kommer att uppdateras efter de index som SKR publicerar i skatteunderlagsprognosen per april.

Förslag till demografitillägg/avdrag

Demografitillägg/avdrag, tkr	År 2027	År 2028	År 2029
<i>Socialnämnden:</i>			
År 2027	33 303	33 303	33 303
År 2028 prel		28 493	28 493
År 2029 prel			33 770
Tot	33 303	61 796	95 566
<i>Barn- och utbildningsnämnden:</i>			
År 2027	-18 783	-18 783	-18 783
År 2028 prel		-4 619	-4 619
År 2029 prel			-15 712
Tot	-18 783	-23 402	-39 114
<i>Arbetsmarknads- och gymnasienämnden:</i>			
År 2027	4 951	4 951	4 951
År 2028 prel		-5 254	-5 254
År 2029 prel			-810
Tot	4 951	-303	-1 113

Investeringar

Utgångspunkterna för förvaltningarnas behov av investerings- och exploateringsbudget för 2027–2029 visar planeringen kopplade till olika byggnader och anläggningar, flera delar bygger på tidigare fattade beslut. Förvaltningarnas behov av investeringar 2027 är enligt tabellen nedan 1 512 mkr. Kommunen väljer att göra en stor satsning på barn och unga under planperioden, dels i form av både skolbyggnader och sporthallar, dels lekplatser och säkra skolvägar. Även satsning mot äldre och funktionsnedsatta finns inom planperioden så som ett nytt vård- och omsorgsboende, men även nya gruppboenden. I planeringen finns även en Ribbstation i Sörbyarna.

Nedanstående behov har förvaltningarna inkommit med när det gäller investeringar.

Investeringsplan 2027-2031	2027	2028	2029	2030	2031
KS/Kommunstyrelseförvaltningen, exkl VA	20 300	15 200	55 200	10 200	10 200
Valnämnden	300	300	300	300	300
Arbetsmarknad- och gymnasienämnd	1600	1600	1600	1600	1600
KS/Räddningstjänst	11 150	33 115	3 250	5 100	18 850
Barn- och utbildningsnämnd	167 300	325 300	284 800	195 800	256 800
Kultur- och fritidsnämnd	53 350	72 900	49 000	86 100	59 600
Miljö- och byggnadsnämnd	500	500	0	0	0
Socialnämnd	59 000	189 000	39 000	39 000	10 000
Infrastruktur- och servicenämnden	588 000	460 050	345 450	301 950	302 950
Gemensamt, service och support samt IT	61 500	62 500	54 500	53 500	54 500
Infrastruktur- drift och underhåll	104 600	96 650	82 950	79 950	79 950
Infrastruktur nyinvestering	44 900	20 900	18 000	18 500	18 500
Fastigheter	377 000	280 000	190 000	150 000	150 000
varav Hertsöskolan inkl. sporthall, bibliotek, fritidsgård	11 000				
varav skolstruktur Gammelstad	135 000	90 000			
varav Tunaskolan	40 000				
Summa skattefinansierade investeringar exkl exploatering	901 500	1 097 965	778 600	640 050	660 300
Summa exploatering exkl VA (från kommunstyrelseförvaltningen)	292 198	157 522	105 416	98 550	30 000
SUMMA SKATTEFINANSIERADE INVESTRINGAR	1 193 698	1 255 487	884 016	738 600	690 300
Summa VA-avgiftsfinansierade investeringar (från infrastruktur- och servicenämnden)	223 400	216 400	221 500	198 200	150 650
Summa VA-exploatering (från kommunstyrelseförvaltningen)	94 927	64 176	50 677	4 300	0
SUMMA VA-AVGIFTSFINANSIERADE INVESTRINGAR	318 327	280 576	272 177	202 500	150 650
SUMMA INVESTERINGAR KOMMUNEN	1 512 025	1 536 063	1 156 193	941 100	840 950

Nedan visas belopp för investeringar i beslutad Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028.

Investeringsplan 2026-2028 (tkr)	Planerade investeringar år 2026-2028		
	År 2026	År 2027	År 2028
Summa skattefinansierade investeringar	1 224 300	1 283 100	1 293 815
servicenämnden)	270 000	206 950	237 800
VA-exploatering (från kommunstyrelseförvaltningen)	69 150	182 200	25 550
Totalt VA-avgiftsfinansierade investeringar	339 150	389 150	263 350
SUMMA INVESTERINGAR KOMMUNEN	1 563 450	1 672 250	1 557 165

Kontakt:

Vid eventuella frågor om planeringsförutsättningarna kontakta kommunstyrelseförvaltningens ekonomikontor:

Sofie Cajander Sehlstedt sofie.cajander.sehlstedt@lulea.se

Anna Carlénius anna.carlenius@lulea.se

Månadsrapport januari-mars

Ärendnr 2026/160-2.1.0.1

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen informerar avseende månadsrapport januari-mars.

Andreas Aspgren
Kommunsekreterare

§ 22

Motion (L) tydligare språkrav och starkare språkstöd för personalen

Ärendenr 2026/94-1.1.1.5

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden beslutar att rekommendera kommunfullmäktige besluta att avslå motionens första och andra punkt.
2. Anse motionens tredje punkt besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Thomas Söderström (L) har lämnat in en motion om tydligare språkrav och starkare språkstöd för personalen. Motionen har anmälts vid kommunfullmäktige 2025-10-20 § 184. Respektive nämnd har ombetts yttra sig avseende den egna verksamhetens behov avseende språkstöd och språkprovning. Kommunstyrelseförvaltningen samordnar nämndernas svar inför behandling i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Motionären skriver att Luleå kommun kräver att medarbetare inom välfärden ska kunna viss svenska men att vi inte lyckas fullt ut med svenskan bland kommunens personal. Motionären skriver att Liberalerna anser att språkrav måste kombineras med stöd, inte bara ställas som ett villkor. Att Luleå kommun behöver skapa ett system där språkförmågan kontrolleras genom språkbedömning i samband med rekrytering, exempelvis genom praktiska moment eller test, samtidigt som det finns möjlighet till språkutbildning på arbetstid för den som behöver utveckla sina kunskaper. Det räcker inte med appar eller självstudier hemma. Språkutveckling kräver tid, handledning och verkliga samtal. Ett språkprov skulle kunna skapa både trygghet och drivkrafter. Motionären skriver att vi vill inte redan nu bestämma exakt vilken metod som ska användas, det viktiga är att kommunen startar en process för att ta fram en modell som ger resultat. Syftet är att stärka både kvalitet och rättvisa.

Motionärens förslag till beslut:

- Luleå kommun förstärker dagens språkrav genom att införa språkprovning som del av rekryteringsprocessen och erbjuda språkutbildning vid behov.
- Kommunstyrelseförvaltningen ihop med arbetsmarknads och utbildningsförvaltningen, får i uppdrag att utarbeta en gemensam metod och

riktlinjer för hur språkprovning och språkstöd ska genomföras i praktiken.

- Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen ges i uppdrag att genomlysna och vid behov ta fram nya utbildningspaket så att både befintlig och ny personal får rätt stöd för att uppfylla kraven och utveckla sin språkliga kompetens i arbetet.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens yttrande

Språkprovning och språkstöd

Det finns inga uttryckta generella språkkrav i Skolverkets regler för lärarlegitimation för lärare och pedagoger i förskola, grundskola, gymnasium eller vuxenutbildning. Inte heller i form av språktest eller nivåkrav som till exempel GERS (Gemensam europeisk referensram för språk) eller CEFR som är en riktlinje från Europarådet för att beskriva färdigheter i främmande språk. Det är en sexgradig skala (A1–C2) som används för att mäta och bedöma hör-, skriv-, tal- och läsfärdigheter inom utbildning och språktester i hela Europa. A1/A2 (grundläggande), B1/B2 (självständig) och C1/C2 (avancerad).

Det som krävs av Skolverket är en behörighetsgivande examen och legitimation, enligt skollag och behörighetsförordning. Dessa styr dokumentationsförmåga och pedagogisk kompetens, men innehåller inte formella språkprov. Lärare i grundskolan måste kunna behärska svenska, men det anges inte som ett separat språkkrav vid rekrytering. Det som regleras är behörighet och legitimation, dessa krav styrs av förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare. Där regleras vilka ämnen och hur många högskolepoäng som krävs för att undervisa i grundskolan, men inga formella språkkrav i svenska nivåbestäms i lagtexten. Svenska språket är lärarnas huvudsakliga arbetsverktyg, men detta uttrycks snarare som ett kompetenskrav och behörighet i ämnesstudier som till exempel svenska eller svenska som andraspråk än ett formellt språkkrav i Skolverkets regelverk. För att få arbeta som vikarie i grundskolan i Luleå kommun ställs kompetenskrav. Kraven innebär att vikarien ska ha gymnasieexamen, kunna tala, skriva och förstå svenska (lägst SFI, grundläggande svenska nivå 1–4).

Regeringen beslutade den 21 november 2024 om ett kommittédirektiv för att bland annat överväga hur det kan införas en obligatorisk språkförskola för barn som behöver en bättre språkutveckling i svenska (dir. 2024:113). Enligt direktiven skulle uppdraget redovisas senast den 18 december 2025.

Uppdraget ändras nu så att det även ska:

- lämnas förslag om hur det kan upplysas i skollagen om att det följer av språklagen att språket i skolväsendet är svenska med de avvikelser som anges i skollagen och förordningar som ansluter till den, och
- lämnas nödvändiga författningsförslag.

Utredningstiden förlängs och uppdraget ska i stället redovisas senast den 11 juni 2026. Skolverket har därför getts i uppdrag att revidera de allmänna råden om måluppfyllelse i förskolan och ange vilka kunskaper i svenska som personal som arbetar med barn i förskolan bör ha, alltså rekommendationer, inte lagkrav. I kommittédirektivet tillhörande Skolverkets uppdrag ingår också att utreda konsekvenser för rekrytering med språkrav. Förskolan i Luleå har i facklig samverkan arbetat fram en modell för kompetensbaserad rekrytering där ett ska-krav för anställning är "Goda kunskaper i svenska i både tal och skrift."

En proaktiv åtgärd som förskolan i Luleå vidtagit sedan några år tillbaka är att förskolan samverkar med förvaltningens vuxenutbildning och ungdomsgymnasium vad gäller minimikrav i svenska språket för att kunna vara anställningsbar som barnskötare. Vid barnskötarutbildningens arbetsplatsförlagda del ute vid de kommunala förskolorna uppmärksammas den språkliga förmågan av handledaren vid förskolan och återförs till elevens mentor. Det är sedan utbildningsanordnarens ansvar att bedöma om eleven har kunskaper motsvarande samtliga mål i utbildningen, även det svenska språket.

I resurscentrum, som har andra typer av verksamheter, finns andra krav. Exempelvis detta som lyfts i annonser för modersmåls lärare: "du har mycket goda kunskaper i svenska motsvarande svenska 3/svenska som andraspråk 3 eller svenska B/svenska som andraspråk B. Du ska kunna uttrycka dig väl i tal och skrift på svenska." Inom skolmältider har man följande krav i rekryteringsannonser: "...kunna arbeta obehindrat på svenska". Cheferna gör sedan en bedömning av om språkkunskaperna är tillräckliga för uppdraget i samband med intervjun. Det finns inte några skarpa gränser, utan det görs en helhetsbedömning utifrån uppdraget i fråga och övriga personliga egenskaper och kompetenser, till exempel personens driv och vilja att utvecklas i uppdraget såväl som i språket.

Generella kompetenskrav hos vikarier från Student Consulting som upphandlad leverantör av korttidsvikarier är gymnasieexamen och kunna tala, skriva och förstå svenska (lägst SFI, grundläggande svenska nivå 1-4).

Diskriminering

Det finns juridiska risker för diskriminering om språkrav inte är proportionerliga. Språktest måste vara sakligt motiverade och knutna till faktiska arbetsuppgifter för att inte strida mot diskrimineringslagstiftningen, direkt och indirekt diskriminering kan uppstå. Direkt diskriminering: om bara vissa sökande testas på grund av etnicitet. Indirekt diskriminering: om samma test görs för alla, men nivåkravet är orimligt högt i relation till jobbet. Arbetsdomstolen (AD 2002 nr 128) har dömt i ett sådant fall.

Det saknas idag nationella riktlinjer för vilka krav testet måste spegla utifrån faktiska språkbehov i yrket. Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen behöver invänta nationella riktlinjer för vilka språkkrav olika yrken kräver. Den juridiska frågan är svår och behöver även den klargöras från staten.

Befintlig utbildning språkstöd

Vuxenutbildningen har påbörjat en genomlysning gällande utbildningspaket för språkstöd. Redan idag håller vuxenutbildningen i en uppdragsutbildning för socialförvaltningen och den är planerad att fortsätta till hösten. Om någon förvaltning eller verksamhet efterfrågar en utbildning är vuxenutbildningen behjälplig att starta ytterligare uppdragsutbildningar, men är beroende av finansiering för detta.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås barn- och utbildningsnämnden besluta att rekommendera kommunfullmäktige att avslå motionens första och andra punkt samt att motionens tredje punkt anses besvarad.

Sammanträdet

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föredrar ärendet.

Ordföranden (S), Arne Nykänen (C) och Kenneth Hemphälä (MP) föreslår bifalla arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag under proposition och finner att arbetsutskottet bifaller förslaget.

Dialog

Dialog har förts med berörda skol- och verksamhetschefer inom nämndens ansvarsområden samt i förekommande fall även med aktuella HR-konsulter inom verksamheterna.

Beslutsunderlag

- Motion (L) Tydligare språkkrav och starkare språkstöd för personalen, BUF Hid 2026.301
- Kommunfullmäktiges beslut 2025-10-20 § 184, BUF Hid 2026.486
- Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag avseende motion (L) Tydligare språkkrav och starkare språkstöd för personalen, BUF Hid: 2026.561

§ 184

Anmälan av motioner 2025-10-20

Ärendenr 2025/1617-1.1.1.7

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att lägga redovisningen av väckta motioner perioden 23 september - 20 oktober 2025 till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Följande motioner redovisas:

Avsändare	Ämne
Thomas Söderström (L)	KLF 2025/1690 Motion (L) tydligare språkrav och starkare språk- stöd för personalen

Tydligare språkrav och starkare språkstöd för personalen

Luleå kommun kräver i dag att medarbetare inom välfärden ska kunna viss svenska. Det är i grunden ett klokt beslut, men i praktiken fungerar det inte tillräckligt bra. Oavsett vad våra beslut och dokumentation säger är det uppenbart att vi i dag inte lyckas fullt ut med svenskan bland vår personal.

Det handlar inte om bristande vilja utan om bristande förutsättningar. Språket är avgörande för trygghet, kvalitet och rättssäkerhet i välfärden.

Även bland befintlig personal finns i dag stora variationer i språkkunskaper. Många gör ett viktigt arbete men saknar det stöd som behövs för att fullt ut förstå instruktioner, dokumentera eller kommunicera tryggt med brukare och kollegor. Därför måste språkutveckling vara en del av både rekrytering och kontinuerlig kompetensutveckling.

Språkrav handlar inte om att utestänga någon, utan om att ge alla medarbetare rätt förutsättningar att lyckas. När språket fungerar skapas trygghet för både personal och dem vi finns till för.

Liberalerna anser att språkrav måste kombineras med stöd, inte bara ställas som ett villkor. Luleå kommun behöver skapa ett system där språkförmågan kontrolleras genom språkbedömning i samband med rekrytering, exempelvis genom praktiska moment eller test, samtidigt som det finns möjlighet till språkutbildning på arbetstid för den som behöver utveckla sina kunskaper.

Det räcker inte med appar eller självstudier hemma. Språkutveckling kräver tid, handledning och verkliga samtal. Ett språkprov skulle kunna skapa både trygghet och drivkrafter. Det handlar inte om att stänga dörrar, utan om att öppna möjligheter för fler att lyckas och känna stolthet i sitt arbete.

Samtidigt vill vi inte redan nu bestämma exakt vilken metod som ska användas. Det viktiga är att kommunen startar en ny process för att ta fram en modell som faktiskt ger resultat. Syftet är inte att utestänga, utan att stärka både kvalitet och rättvisa. Alla som vill arbeta i välfärden ska få rätt förutsättningar att lyckas.

Att lyckas med detta är avgörande både för att Luleå ska klara sin kompetensförsörjning och för att skapa trygghet för personalen och tillit hos medborgarna.

En tydlig och rättvis språkmodell gör Luleå kommun till en mer attraktiv arbetsgivare, där alla medarbetare vet vad som förväntas och får stöd att utvecklas.

Förslag till beslut

- Luleå kommun förstärker dagens språkkrav genom att införa språkprövning som del av rekryteringsprocessen och erbjuda språkutbildning vid behov.
- Kommunstyrelseförvaltningen ihop med arbetsmarknads och utbildningsförvaltningen, får i uppdrag att utarbeta en gemensam metod och riktlinjer för hur språkprövning och språkstöd ska genomföras i praktiken.
- Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen ges i uppdrag att genomlysna och vid behov ta fram nya utbildningspaket så att både befintlig och ny personal får rätt stöd för att uppfylla kraven och utveckla sin språkliga kompetens i arbetet.

Luleå, 2025-10-09

Thomas Söderström (L)

§ 23

Ordförandeuppdrag avseende att skyndsamt analysera rådande socioekonomiska fördelningsmodell i förskola och skola

Ärendenr 2026/51-1.1.1.5

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att godkänna förvaltningsdirektörens omhändertagande av ordförandeuppdraget avseende förskolans socioekonomiska fördelningsmodell vilket innebär följande:

- Nuvarande tre kriterier för socioekonomisk fördelning behålls.
- Viktningen ändras så att kriteriet vårdnadshavares utbildningsnivå utgör 60 % och kriterierna, andel familjer som erhåller försörjningsstöd och andel barn med utländsk bakgrund där både barn och vårdnadshavare är födda i länder med låg eller medelnivå enligt HDI, viktas motsvarande sammantaget 40 % och justeras procentuellt årligen utifrån antal barn som berörs av de två kriterierna.
- Fördelningsmodellen föreslås att gälla från 2027-01-01.

Reservationer

Sana Suljanovic (M) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningsdirektören fick till uppdrag av nämndsordföranden 2026-01-21 § 1, att skyndsamt analysera rådande socioekonomiska fördelningsmodell i förskola och skola samt de kriterier som ligger till grund för fördelningen samt att återkomma med förslag på uppdaterade kriterier och fördelningsmodell. Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen redovisade uppdraget avseende grundskolan i mars 2026, detta ärende gäller förskolan.

Uppdraget för förskolan har genomförts och förvaltningens bedömning är nuvarande tre kriterier är träffsäkra, transparenta och administrativt hanterbara.

Mot bakgrund av genomförd analys har arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föreslagit barn- och utbildningsnämnden besluta att nuvarande tre kriterier för socioekonomisk fördelning behålls men att de viktas så att vårdnadshavares utbildningsnivå ges större tyngd, 60 % av det omfördelade be-

loppet. De två övriga kriterierna, andel familjer som erhåller försörjningsstöd och andel barn med utländsk bakgrund där både barn och vårdnadshavare är födda i länder med låg eller medelnivå enligt Human Development Index (HDI), föreslås viktas motsvarande sammantaget 40 % och justeras procentuellt årligen utifrån antal barn som berörs av de två kriterierna. Ju fler barn inom kriteriet, desto högre procentuell viktning. Modellen föreslås att gälla från år 2027.

Sammanträdet

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag under proposition och finner att arbetsutskottet bifaller förslaget.

Beskrivning av ärendet

En analys av nuvarande socioekonomiska fördelningsmodell har genomförts. En nationell utblick har gjorts genom att fyra rapporter som berör socioekonomisk resursfördelning i förskolan har studerats.

På basis av genomförd analys föreslås att de tre faktorer för socioekonomisk fördelning som tillämpas i Luleås förskola idag fortsatt tillämpas. De bedöms vara träffsäkra, transparenta och administrativt hanterbara. Det föreslås dock att den inbördes viktningen mellan kriterierna förändras, för att de omfördelade medlen ska komma enheter med störst behov till del.

- 1) Vårdnadshavarnas utbildningsnivå (högst folk- eller grundskola), från 40 % till 60 %.
- 2) Andel familjer som erhåller försörjningsstöd, från 30 % till del av 40 %.
- 3) Andel barn med utländsk bakgrund där både barn och vårdnadshavare är födda i länder med låg eller medelnivå enligt HDI, från 30% till del av 40 %.

För kriterium 2 och 3 föreslås att dessa korreleras årligen utifrån antal barn som berörs av de två kriterierna. Ju fler barn inom kriteriet, desto högre procentuell viktning.

Idag omfördelas 2 Mkr för socioekonomi inom ramen för barnpengen. I nuläget kan inte mer än 2 MKr omfördelas då de förskolor som får ett avdrag riskerar att inte ha tillräcklig budget för att täcka kostnader för grundbemanning om tre heltidsanställda och klara öppet-hållande-tider om 12 timmar. Om omfördelningen för socioekonomi ska öka behöver barnpengen öka.

Dialog

Dialog har först med ett antal kommuner i norra Sverige samt med grundskolan inom arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen.

Beslutsunderlag

- Ordförandeuppdrag avseende analys av socioekonomisk fördelningsmodell i förskolan, BUF Hid: 2026.139
- Barn- och utbildningsnämndens beslut 2026-03-18 § 33, BUF Hid: 2026.507
- Rapport - Analys av socioekonomisk fördelningsmodell i förskolan, BUF Hid: 2026.563

2025-03-10

Rapport Analys av socioekonomisk fördelningsmodell i förskolan

Dnr 2026/51

Lagstiftning om resursfördelning utifrån barn och elevers olika behov

Enligt skollagen (2 kap. 8 a §) ska kommuner fördela resurser efter barns och elevers olika behov och socioekonomiska villkor. Det innebär kompensation både utifrån individuella behov och strukturella förutsättningar. Rektor ansvarar för den interna resursfördelningen vid varje enhet.

Resursfördelning utifrån barns individuella behov

I Luleås förskolor sker detta genom:

- **Variabel i barnpengen/grundbeloppet för barn i behov av särskilt stöd**
20 000 kr årligen per avdelning (totalt cirka 3,7 MKr år 2026) avsätts för barn i behov av särskilt stöd.
- **Tilläggsbelopp**
5 Mkr årligen som ekonomiskt stöd för barn i behov av extraordinära insatser utöver vad som normalt täcks av grundbeloppet. (Skollagen 8 kap. 23 §).
- **Specialavdelningar för barn med stora funktionsvariationer**
6 Mkr årligen för specialavdelningar vid Strandens förskola som idag erbjuder plats för cirka 12 barn med omfattande behov av stöd.

Resursfördelning utifrån socioekonomiskt strukturella skillnader

I Luleås förskola sker resursfördelning utifrån socioekonomiskt strukturella skillnader sedan 2017, BUN 2016/572, *Socioekonomisk viktning av barnpeng i förskolan*. Modellen omfördelar 2 MKr inom ramen för barnpengen. Det är i dagsläget inte möjligt att öka omfördelningen eftersom de förskolor som skulle få avdrag enligt modellen riskerar att inte ha tillräcklig budget för en grundbemanning om tre heltidsanställda och därmed risk att inte klara öppethållandetider om 12 timmar dagligen. Om den socioekonomiska omfördelningen ska öka behöver också barnpengen öka.

Postadress

Luleå kommun
971 85 LULEÅ

Besöksadress**Telefon**

0920-45 30 00

Hemsida

www.lulea.se

2025-03-10

Nuvarande kriterier för socioekonomisk fördelning och viktning av dessa

Nuvarande modell bygger på tre kriterier som forskning identifierat som starkt kopplade till barns förutsättningar för utveckling. Kriterierna sammanfaller väl med kriterier som är särskilt relevanta vid socioekonomisk fördelning, enligt de rapporter som studerats i denna analys.

Kriterierna och deras inbördes viktning i den nuvarande modellen är:

1. Vårdnadshavarnas utbildningsnivå där högst folk- eller grundskola ligger till grund för bedömningen (40 %)
2. Andel familjer med försörjningsstöd (30 %)
3. Andel barn med utländsk bakgrund där både barn och vårdnadshavare är födda i länder med låg- eller medelnivå enligt HDI * (30 %)

*HDI, Human Development Index, ett index som används för att jämföra välståndet i olika länder. Ju lägre välstånd, desto längre index.

I dagens modell viktas resurserna så att vårdnadshavarnas utbildningsnivå står för 40 % av det omfördelade beloppet. Andel familjer med försörjningsstöd och andel barn med utländsk bakgrund viktas motsvarande 30 % vardera. Det innebär att de två sistnämnda kriterierna ges likvärdig ekonomisk tyngd, trots att de två kriterierna kan omfatta olika många barn från år till år.

Modellen ger socioekonomiskt svagare förskolor ett tillskott på 100–330 tkr. Utifrån modellen fick 15 enheter ett tillskott och 36 förskolor ett avdrag inför budgetåret 2026. Se bilaga 1.

Andra möjliga kriterier

I de rapporter som studerats i samband med denna analys framträder framför allt två andra kriterier som möjliga att överväga i en socioekonomisk modell:

- In- och utflyttningsmönster som påverkar barngruppers stabilitet/volatilitet
- Andel legitimerade förskollärare

En genomgång av förskolebarns in- och utflyttningsmönster under pågående termin, visar inte att vissa förskolor är mer påverkade över tid än andra. Kvalitetsuppföljningar i Luleås kommunala förskolor visar också på en relativt jämn och likvärdig fördelning av andelen legitimerade förskollärare mellan förskolor i socioekonomiskt svagare områden och de socioekonomiskt starkare.

Postadress

Luleå kommun
971 85 LULEÅ

Besöksadress

Telefon

0920-45 30 00

Hemsida

www.lulea.se

2025-03-10

Förslag till uppdaterade kriterier och viktning av dessa

Bedömningen är att nuvarande tre kriterier bör behållas då de är träffsäkra, transparenta och administrativt hanterbara. Det föreslås dock att den inbördes viktningen mellan kriterierna förändras. Kriteriet vårdnadshavares utbildningsnivå ges ännu större tyngd, 60%, då detta kriterium har starkast samband med barns olika förutsättningar. Kriterierna andel familjer med försörjningsstöd och andel barn med utländsk bakgrund där både barn och vårdnadshavare är födda i länder med låg- eller medelnivå enligt HDI föreslås viktas motsvarande totalt 40%. Viktningen mellan de två kriterierna föreslås justeras årligen och procentuellt utifrån antal barn som berörs av de två kriterierna. Ju fler barn inom kriteriet, ju högre viktning. 2026 finns exempelvis endast ett fåtal barn i Luleå kommun som faller in under kriteriet för utländsk härkomst och skulle enligt förslaget ha tilldelats 10% av beloppet som omfördelas. 30% hade därmed fördelats enligt kriteriet andel familjer med försörjningsstöd. Detta förhållningssätt till viktning bedöms svara väl mot ordförandeuppdraget om att de resurser som omfördelas kommer enheter med störst behov till del. Modellen föreslås att gälla från år 2027.

Kriterier och viktning, exempel om modellen tillämpats innevarande år 2026:

1. Vårdnadshavarnas utbildningsnivå där högst folk- eller grundskola ligger till grund för bedömningen. 60% av beloppet.
2. Andel familjer med försörjningsstöd. 30% av beloppet.
3. Andel barn med utländsk bakgrund där både barn och vårdnadshavare är födda i länder med låg- eller medelnivå enligt HDI. 10% av beloppet

Utifrån detta förslag skulle 20 enheter ha fått ett tillskott och 41 enheter ett avdrag om modellen tillämpats inför 2026. Se bilaga 1.

Referenser/rapporter

- *Socioekonomisk resursfördelning till förskolan*, Skolinspektionen, 2016
- *Socioekonomisk resursfördelning i skola och förskola*, SKR, 2018
- *Öppna jämförelser förskola – förskolans kompensatoriska roll*, SKR, 2022
- *Segregation och likvärdighet i förskolan*, Skolverket, 2025

Postadress

Luleå kommun
971 85 LULEÅ

Besöksadress**Telefon**

0920-45 30 00

Hemsida

www.lulea.se

2025-03-10

Bilaga 1

Enheter	Antal barn	Total Ersättning 2026	Total ersättning per barn 2026	Total ersättning nytt förslag (2026)	Total ersättning per barn nytt förslag (2026)
Bergnäset och Sörbyarna					
Kommunal - Alviks förskola	36	-22 430	-623	-22 430	-623
Kommunal - Antnäs förskola	66	-41 121	-623	-41 121	-623
Kommunal - Avans förskola	14	-8 723	-623	-8 723	-623
Kommunal - Bergstadens förskola	52	-1 364	-26	-1 630	-31
Kommunal - Bälinge förskola	31	-19 315	-623	-19 315	-623
Kommunal - Ersnäs förskola	34	-21 184	-623	-21 184	-623
Kommunal - Klippans förskola	43	33 159	771	47 351	1 101
Kommunal - Klöverträsk förskola	15	-9 346	-623	-9 346	-623
Kommunal - Måttsunds förskola	45	-28 037	-623	-28 037	-623
Kommunal - Stenåsens förskola	52	-3 483	-67	10 975	211
Enskild - Torpets förskola	31	-19 315	-623	-19 315	-623
Enskild - Trollnäs enskilda förskola	20	-12 461	-623	-12 461	-623
Enskild - Vågens förskola	58	-36 137	-623	-36 137	-623
Björkskatan					
Kommunal - Bensby förskola	74	-46 106	-623	-46 106	-623
Kommunal - Brisens förskola	67	-10 710	-160	-10 975	-164
Kommunal - Hällbackens förskola	109	-67 913	-623	-67 913	-623
Kommunal - Laxens förskola	17	-10 592	-623	-10 592	-623
Kommunal - Ormbergets förskola	70	-43 614	-623	-43 614	-623
Kommunal - Strandens förskola	36	108 949	3 026	49 365	1 371
Kommunal - Sundets förskola	61	-9 091	-149	5 367	88
Kommunal - Uddens förskola	40	93 994	2 350	49 221	1 231
Kommunal - Vintergatans förskola	65	-11 583	-178	2 875	44
Enskild - Innovitaskolans förskola	39	-24 299	-623	-24 299	-623
Enskild - Kideus förskola	68	226 548	3 332	83 057	1 221

Postadress

 Luleå kommun
971 85 LULEÅ

Besöksadress
Telefon

0920-45 30 00

Hemsida
www.lulea.se

2025-03-10

Bilaga 1

Postadress

Luleå kommun
971 85 LULEÅ

Besöksadress

Telefon

0920-45 30 00

Hemsida

www.lulea.se

2025-03-10

Bilaga 1

Enheter	Antal barn	Total Ersättning 2026	Total ersättning per barn 2026	Total ersättning nytt förslag (2026)	Total ersättning per barn nytt förslag (2026)
Centrum					
Kommunal - Charlottendals förskola	64	-39 875	-623	-39 875	-623
Kommunal - Förskolan Villa Kreativ	32	-19 938	-623	-19 938	-623
Kommunal - Hägerns förskola	66	-12 206	-185	2 252	34
Kommunal - Kallkällans förskola	53	-33 022	-623	-33 022	-623
Kommunal - Midskogens förskola	43	-26 791	-623	-26 791	-623
Kommunal - Seminariets förskola	35	7 109	203	21 567	616
Kommunal - Solkattens förskola	65	-40 498	-623	-40 498	-623
Gammelstad					
Kommunal - Bäckhagens förskola	94	-58 567	-623	-58 567	-623
Kommunal - Förskolan Gnistan	93	2 006	22	16 199	174
Kommunal - Kyrkbyns förskola	51	-31 776	-623	-31 776	-623
Kommunal - Storsands förskola	106	-6 093	-57	8 099	76
Hertsön					
Kommunal - Dungens förskola	88	84 349	959	122 372	1 391
Kommunal - Kullens förskola	45	41 551	923	60 563	1 346
Kommunal - Snömannens förskola	32	8 978	281	23 436	732
Kommunal - Ängens förskola	68	47 632	700	-11 598	-171
Notviken					
Kommunal - Borgmästarens förskola	34	9 851	290	9 585	282
Kommunal - Framnäs villans förskola	36	-22 430	-623	-22 430	-623
Kommunal - Kristallens förskola	65	329 269	5 066	336 270	5 173
Kommunal - Munkebergs förskola	137	54 525	398	87 641	640

Postadress

Luleå kommun
971 85 LULEÅ

Besöksadress
Telefon

0920-45 30 00

Hemsida
www.lulea.se

2025-03-10

Bilaga 1

Enheter	Antal barn	Total Ersättning 2026	Total ersättning per barn 2026	Total ersättning nytt förslag (2026)	Total ersättning per barn nytt förslag (2026)
Råneå och Norrbyarna					
Kommunal - Persöns förskola	74	-46 106	-623	-46 106	-623
Kommunal - Renfanans förskola	44	-27 414	-623	-27 414	-623
Kommunal - Vitå förskola	18	-11 215	-623	-11 215	-623
Kommunal - Älvens förskola	46	-28 660	-623	-28 660	-623
Enskild - Förskolan Kvarnå	15	19 570	1 305	34 028	2 269
Enskild - Jämtöns förskola	7	-4 361	-623	-4 361	-623
Enskild - Silverskattens förskola	28	-17 445	-623	-17 445	-623
Sunderbyn					
Kommunal - Hammarens förskola	64	-39 875	-623	-39 875	-623
Kommunal - Kläppens förskola	54	-33 645	-623	-33 645	-623
Kommunal - Storskiftets förskola	48	-29 907	-623	-29 907	-623
Örnäset					
Kommunal - Bergets förskola	85	-24 044	-283	-9 586	-113
Kommunal - Bergsprängarens förskola	53	-33 022	-623	-33 022	-623
Kommunal - Burströmska förskola	52	-3 483	-67	10 975	211
Kommunal - Haga förskola	35	-21 807	-623	-21 807	-623
Kommunal - Spira förskola	91	-25 663	-282	-25 929	-285
Kommunal - Svartöstadens förskola	46	-28 660	-623	-28 660	-623
Kommunal - Årans förskola	62	69 514	1 121	107 803	1 739
Enskild - Kronans äventyrsförskola	38	-23 676	-623	-23 676	-623

Postadress

 Luleå kommun
971 85 LULEÅ

Besöksadress
Telefon

0920-45 30 00

Hemsida
www.lulea.se

§ 33

Ordförandeuppdrag avseende att skyndsamt analysera rådande socioekonomiska fördelningsmodell i förskola och skola

Ärendenr 2026/51-1.1.1.5

Barn- och utbildningsnämndens beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att godkänna förvaltningsdirektörens omhändertagande av ordförandeuppdraget avseende grundskolans socioekonomiska fördelningsmodell.

Reservationer

Sana Suljanovic (M), Arvid Persson (M) och Thomas Larsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningsdirektören fick 2026-01-21 § 1 i uppdrag av nämndsordföranden att skyndsamt analysera rådande socioekonomiska fördelningsmodell i förskola och skola samt de kriterier som ligger till grund för fördelningen samt att återkomma med förslag på uppdaterade kriterier och fördelningsmodell.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen redovisar uppdraget avseende förskolan i april 2026.

Uppdraget för grundskolan har genomförts och förvaltningens analys visar att modellen ger en god spridning i fördelningen, vilket också bör vara verksamhetens målsättning. Arbetsmarknad- och utbildningsförvaltningen visar även möjlighet till eventuell revidering av modellen. Mot bakgrund av genomförd analys föreslår arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen att nuvarande fördelningsmodell bibehålls.

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott har 2026-03-04 § 17 föreslagit barn- och utbildningsnämnden besluta att godkänna förvaltningsdirektörens omhändertagande av ordförandeuppdraget avseende grundskolans socioekonomiska fördelningsmodell.

Sammanträdet

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föredrar ärendet.

Sana Suljanovic (M), Arvid Persson (M) och Thomas Larsson (SD) föreslår att barn- och utbildningsnämnden ska besluta om att genomföra en översyn av kommunens modell för resursfördelning i skolorna i syfte att säkerställa att en större del av dessa resurser fördelas utifrån elevers faktiska och dokumenterade behov av särskilt stöd.

Ordföranden (S), Maria Müller (S), Kenneth Hemphälä (MP) och Johan Reimhagen (V) föreslår bifalla arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer arbetsutskottets förslag och Sana Suljanovic med fleras förslag mot varandra och finner att barn- och utbildningsnämnden bifaller arbetsutskottets förslag.

Beskrivning av ärendet

Ordföranden i barn- och utbildningsnämnden uppdrog, i samband med barn- och utbildningsnämndens sammanträde 2026-01-21, till förvaltningsdirektören att analysera rådande socioekonomiska fördelningsmodell i förskola och skola. Uppdraget innebär att skyndsamt analysera rådande socioekonomiska fördelningsmodell i förskola och skola samt de kriterier som ligger till grund för fördelningen samt att återkomma med förslag på uppdaterade kriterier och fördelningsmodell. Syftet är att säkra att resurser fördelas utifrån aktuella behov och förutsättningar.

Uppdragsgivaren beskriver att en socioekonomisk fördelning behöver svara mot ett aktuellt läge i omvärld och skola. I en föränderlig omvärld som ibland kan gå väldigt snabbt, förändras också förutsättningarna och behov för skolan/förskolans enheter. Det är därför angeläget att analysera nuvarande socioekonomisk fördelningsmodell och de kriterier som ligger till grund för den. Syftet är att säkra att de resurser som fördelas tillsätts utifrån aktuella förhållanden och förutsättningar så att de kommer enheter med störst behov till del.

Nuvarande modell

Den nuvarande modellen för den socioekonomiska fördelningen inom grundskolan ska säkerställa att resurser fördelas likvärdigt och behovsstyrt mellan grundskolorna. Modellen beslutades av barn- och utbildningsnämnden 2014-09-25 § 63. Modellen innebär att skolor med större socio-ekonomiska utmaningar kompenseras, så att elever ges likvärdiga möjligheter att nå kunskapsmålen. Socioekonomisk resursfördelning är ett verktyg för att skapa en mer likvärdig skola, genom att resurser fördelas olika mellan skolor beroende på

elevernas förutsättningar och behov. Detta innebär att två skolor med lika många elever kan få olika mycket resurser om elevunderlaget bedöms ha olika socioekonomiska förutsättningar. SKR beskriver att resursfördelningen bör baseras på faktorer som är tydligt kopplade till elevresultat. Vanliga indikatorer är:

- Föräldrars utbildningsnivå.
- Migrationsbakgrund.
- Hur länge eleven varit i Sverige.
- Familjesammansättning.
- Hushållets ekonomiska situation (till exempel försörjningsstöd).

SKR konstaterar att föräldrars utbildningsnivå är den faktor som starkast förklarar skolresultat i nationella studier. Grundskolan i Luleå beräknar socioekonomin på utländsk härkomst samt föräldrars utbildningsnivå då dessa faktorer har högst förklaringsvärde. En ytterligare reflektion är att flera av bakgrundsfaktorerna tangerar varandra eller samspelar, alltså att familjer med lägre utbildningsnivå oftare bär ekonomiskt bistånd i relation till familjer med högre utbildningsnivå. Därmed fångas även andra faktorer upp indirekt vid valet av bakgrundsfaktorerna utländsk härkomst och föräldrars utbildningsnivå. Ett 2-årigt medelvärde används i beräkningen för att minska på ryckigheten mellan åren

För 2026 uppgår medelvärdet per elev och skola till 6 594 kr/elev, minimivärde till 2 092 kr/elev samt maximivärde till 21 506 kr/elev. Luleås grundskola har därmed en god spridning i fördelningen, vilket också bör vara verksamhetens målsättning.

Möjlighet till reviderade kriterier

Modellen kan göras mer omfattande genom att stärka upp och omprioritera befintlig budget. Tidigare jämförelser har visat att vissa kommuner fördelar om upp mot 15 % av budget, medan andra knappt fördelar något socioekonomiskt. Luleå kommun fördelar i dagsläget 8,5 % inom grundskola. En justering till 15 % av budget till socioekonomisk fördelning så skulle det innebära cirka 87 mkr mot dagens cirka 51 mkr. En justering ner till 5 % skulle innebära ca 30 mkr.

Ett förslag till övervägande kan vara att utöka med ytterligare kriterier. Ekonomiskt bistånd (försörjningsstöd) har ett visst förklaringsvärde, om än något lägre, kan vara aktuellt att inkludera i Luleås modell.

Det finns även ett HDI-index (human development index) att tillgå kopplat till gruppen av elever som tillsammans med sina föräldrar är födda utomlands. Länder delas upp mellan lågt värde respektive högt värde, vilket bety-

der att för varje elev på skolan med utländsk härkomst utgör en datapunkt, antingen tillhörande gruppen utvecklade länder eller gruppen utvecklade länder.

Utökat stöd via stadsbidrag för stärkt kunskapsutveckling

Utöver den kommunala modellen får grundskolan ett stadsbidrag som fördelas utifrån antal elever och socioekonomi. Stadsbidraget består av två delar: tidiga insatser om cirka 13 miljoner och kvalitet och lärande om cirka 13 miljoner, som fördelas genom områdescheferna med god kännedom av skolornas behov och socioekonomisk status. Tidiga insatser fördelas till lågstadiet och kvalitet och lärande fördelas till f-9.

Sammanfattningsvis utifrån genomförd analys bedömer arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen att nuvarande socioekonomiska resursfördelningsmodell för grundskolan fyller sin funktion. Därmed föreslår förvaltningen ingen förändring av modell.

Dialog

Dialog är genomförd internt inom förvaltningen med ekonomer och ledningsgrupper.

Beslutsunderlag

- Ordförandeuppdrag avseende att skyndsamt analysera rådande socioekonomiska fördelningsmodell i förskola och skola, BUF Hid: 2026.139
- Socioekonomisk fördelningsmodell med kriterier – grundskola, BUF Hid: 2026.394
- Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag avseende ordförandeuppdrag avseende att skyndsamt analysera rådande socioekonomiska fördelningsmodell i förskola och skola, BUF Hid: 2026.393
- Barn- och utbildningsnämndens beslut 2014-09-25 § 63, BUF Hid: 2026.395
- Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskotts beslut 2026-03-04 § 17, BUF Hid: 2026.435

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen ledningsgrupp

En socioekonomisk fördelning behöver svara mot ett aktuellt läge i omvärld och skola. I en föränderlig omvärld som ibland kan gå väldigt snabbt, förändras också förutsättningarna och behov för skolan/förskolans enheter. Det är därför angeläget att analysera nuvarande socioekonomisk fördelningsmodell och de kriterier som ligger till grund för den. Syftet är att säkra att vi fördelar de resurser vi tillsätter utifrån aktuella förhållanden och förutsättningar så att de kommer enheter med störst behov till del.

Jag lämnar därför följande uppdrag:

Förvaltningsdirektören får uppdrag att skyndsamt analysera rådande socioekonomiska fördelningsmodell i förskola och skola samt de kriterier som ligger till grund för fördelningen samt att återkomma med förslag på uppdaterade kriterier och fördelningsmodell. Syftet är att säkra att vi fördelar resurser utifrån aktuella behov och förutsättningar.

Maritha Meethz

Ordförande Barn- och utbildningsnämnden

§ 24

Redovisning av ärenden angående skolplikt och rätt till utbildning

Ärendenr 2026/121-3.8.1.1

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att lägga redovisningen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Avdelningen för IT/administration genomför varje vecka registerkontroll för att säkerställa att alla skolpliktiga elever i Luleå kommun har en skolplacering. I ärenden där barn i skolpliktig ålder inte har någon skolplacering har all upplysning som varit möjlig att få fram, om barn i relation till ärenden om skolplikt och rätt till utbildning, dokumenterats.

Arbete pågår fortlöpande med att försöka etablera kontakt med vårdnadshavare gällande de elever som är folkbokförda i Luleå kommun men som inte har någon skolplacering i kommunen.

Utifrån kontroll med mätdatum 2026-03-19 finns det 11 pågående ärenden; sammanlagt fyra flickor och sju pojkar. Orosanmälningar till socialtjänsten är inlämnade. Skatteverket och Försäkringskassan har underrättats. När Skatteverket bekräftar att eleven inte längre är folkbokförd i kommunen avslutas ärendet.

Utöver ovanstående ärenden har två ärenden avslutats då eleverna registrerats som utvandrare.

Från och med 2025 redovisas alla nya frånvaroutredningar som kommunala grundskolor påbörjat, till nämnden. Uppgifterna redovisas per skola, årskurs, antal elever och kön. Redovisningen sker med en viss eftersläpning. I januari månad har fyra frånvaroutredningar inletts i kommunala grundskolor. I februari månad har 18 frånvaroutredningar inletts i kommunala grundskolor.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen har föreslagit arbetsmarknads- och gymnasienämnden besluta att lägga redovisningen till handlingarna.

Sammanträdet

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag under proposition och finner att arbetsutskottet bifaller förslaget.

Beskrivning av ärendet

Enligt skollagen är alla barn som är folkbokförda i kommunen skolpliktiga. Skolplikt innebär att barn måste gå i skolan och delta i den verksamhet som anordnas där. Skolplikt gäller dock inte barn som varaktigt vistas utomlands eller vars förhållanden är sådana att det uppenbarligen inte kan begäras att barnet ska gå i skola.

Rätt till utbildning innebär att barn som omfattas av skolplikt har rätt till kostnadsfri utbildning. Reglerna om vilka som omfattas av skolplikten, om rätten till utbildning, om hur skolplikten ska fullgöras, om när skolplikten inträder, om tidigare skolstart, om när skolplikten upphör och om rätten att därefter fullgöra skolgång, om deltagande i utbildning samt om ansvaret för att skolplikten fullgörs finns i kapitel 7 i skollagen (2010:800).

Barn- och utbildningsnämnden har beslutat att om ett barns utlandsvistelse är längre än 6 månader eller en termin ska barnet inte omfattas av skolplikten under den tiden. Ansökan om varaktig vistelse utomlands, från vårdnadshavare krävs.

Dialog

Vid beredning av ärendet har dialog förts internt.

Beslutsunderlag

- Redovisning av ärenden angående skolplikt och rätt till utbildning, BUF Hid: 2026.565
- Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag avseende redovisning av ärenden angående skolplikt och rätt till utbildning, BUF Hid: 2026.564

Redovisning av meddelanden 2026-04-22

Ärendenr 2026/154-1.1.1.7

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att lägga redovisade meddelanden till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Följande meddelanden redovisas:

Avsändare	Ämne
2026-02-27 Skolverket	Dnr 2026/13-2.4.3.1 (Hid 2026.406) Skolverket har fattat beslut om ert ärende - omsorg under kvällar, nätter och helger 2026
2026-04-06 Barn- och Elevombudet	Dnr 2026/99-3.8.1.9 (Hid 2026.591) Yttrande gällande kränkande behandling av Avanskolan f-6 Dnr SI 2026:860 skickat till Barn- och elevombudet
2026-03-16 Diskriminerings- ombudsmannen DO	Dnr 2026/106-3.8.3.1 Yttrande gällande anmälan om diskriminering Sunderbyskolan skickat till Diskriminerings-ombudsmannen.
2026-03-26 Förvaltningsrätten Luleå	Dnr 2026/139- 2.4.3.3 Överklagan gällande tilläggsbelopp Innovitaskolan 2026 inkommit och överlämnat till Förvaltningsrätten Luleå
2026-03-26 Förvaltningsrätten Luleå	Dnr 2026/140- 2.4.3.3 Överklagan gällande tilläggsbelopp Innovitaskolan 2026 inkommit och överlämnat till Förvaltningsrätten Luleå
2026-03-26 Förvaltningsrätten Luleå	Dnr 2026/141- 2.4.3.3 Överklagan gällande tilläggsbelopp Innovitaskolan 2026 inkommit och överlämnat till Förvaltningsrätten Luleå
2026-03-26	Dnr 2026/142- 2.4.3.3

Förvaltningsrätten Luleå	Överklagan gällande tilläggsbelopp Innovitaskolan 2026 inkommit och överlämnat till Förvaltningsrätten Luleå
2026-04-02 Förvaltningsrätten Luleå	Dnr 2024/480- 2.4.3.3 Dom Förvaltningsrätten Luleå målnr 1658-25 gällande överklagan beslut om tilläggsbelopp Innovitaskolan för 2025, Förvaltningsrätten avslår överklagandet.
2026-04-02 Förvaltningsrätten Luleå	Dnr 2024/481- 2.4.3.3 Dom Förvaltningsrätten Luleå målnr 1659-25 gällande överklagan beslut om tilläggsbelopp Innovitaskolan för 2025, Förvaltningsrätten avslår överklagandet.
2026-04-02 Förvaltningsrätten Luleå	Dnr 2024/482- 2.4.3.3 Dom Förvaltningsrätten Luleå målnr 1865-25 gällande överklagan beslut om tilläggsbelopp Innovitaskolan för 2025, Förvaltningsrätten avslår överklagandet.
2026-04-02 Förvaltningsrätten Luleå	Dnr 2024/483- 2.4.3.3 Dom Förvaltningsrätten Luleå målnr 1671-25 gällande överklagan beslut om tilläggsbelopp Innovitaskolan för 2025, Förvaltningsrätten avslår överklagandet.
2026-04-02 Förvaltningsrätten Luleå	Dnr 2024/484- 2.4.3.3 Dom Förvaltningsrätten Luleå målnr 1657-25 gällande överklagan beslut om tilläggsbelopp Innovitaskolan för 2025, Förvaltningsrätten avslår överklagandet.
2026-04-02 Förvaltningsrätten Luleå	Dnr 2024/485- 2.4.3.3 Dom Förvaltningsrätten Luleå målnr 1867-25 gällande överklagan beslut om tilläggsbelopp Innovitaskolan för 2025, Förvaltningsrätten avslår överklagandet gällande elevens tid i skolan. Upphäver den del som gäller elevens tid i fritidshemmet. Beslutet behöver kompletteras med tid på fritidshem ska beaktas.
2026-04-02 Förvaltningsrätten Luleå	Dnr 2024/486- 2.4.3.3 Dom Förvaltningsrätten Luleå målnr 1653-25 gällande överklagan beslut om tilläggsbelopp Innovitaskolan för 2025, Förvaltningsrätten avslår överklagandet.
2026-03-13 Avdelningschef	Dnr 2026/123-2.5.1.2 Personuppgiftsbiträdesavtal - Pearson Sweden AB

IT/adm	tjänsterna Q-interactive och Q-global (testverktyg)
2026-03-18 Avdelningschef IT/adm	Dnr 2026/123-2.5.1.2 Personuppgiftsbiträdesavtal - iMal Norge (tjänst för läs- och skrivutveckling)
2026-03-16 Personuppgifts- ombud	Dnr 2026/124-1.5.3.2 Personuppgiftsincident- 1552044 En lärares omdöme och planerade insatser av en elev skickat via mejl till fel vårdnadshavare via Unikum. I mejlet benämns eleven med förnamnets initial och hen. Orsaken är Handhavande fel/mänskliga faktorn. Ingen konsekvens för eleven eftersom det inte framkom vem det var genom att endast initialen i förnamnet användes och hen.
2026-03-25 Personuppgifts- ombud	Dnr 2026/132-1.5.3.2 Personuppgiftsincident- 1558816 Mejl skickat till fel mottagare. Läraren skrev en fråga kring en elev, elevens namn skrev inte utan hans initialer till skolans skolsköterska men skickat till en annan inom förvaltningen. Orsak till incidenten, mänskliga faktorn. Osannolikt att det medför någon risk för den registrerade eftersom endast initialer använt i kommunikationen. Vilket gör att eleven inte kan identifieras.
2026-03-31 Personuppgifts- ombud	Dnr 2026/135-1.5.3.2 Personuppgiftsincident- 1560552 Schemahandläggare har av misstag valt fel schemafil. När schemaläggaren skulle göra importen till schemasystemet från elevregistret valdes fel fil. Valde en fil från en annan skola. Orsak till incidenten, handhavande fel. Osannolikt att det medför någon risk för de registrerade. Detta då eleverna var kopplade till rätt lärare och ämne/klass/ grupp men på fel skola samt att möjligheten för elever att chatta med varandra, via Teams, inom grundskolan är avstängt.
2026-03-13 Områdeschef grundskolan	Dnr 2026/110-1.5.2.2 Svar på klagomål mot utbildning vid Hertsöskolan 7-9, Bemötande, Mentorskap, Tillsynsansvar
2026-03-30	Dnr 2026/131-1.5.2.2

Områdeschef grundskolan	Svar på klagomål mot utbildning vid Anpassad grundskola, Tillsynsansvar
2026-03-30 Områdeschef grundskolan	Dnr 2026/134-1.5.2.2 Svar på klagomål mot utbildning vid Ängskolan, Frånvarorapportering
2026-04-14 Områdeschef grundskolan	Dnr 2026/154-1.5.2.2 Svar på anonymt klagomål mot utbildning vid Björkskataskolan, personal

Redovisning av delegationsbeslut 2026-04-22

Ärendenr 2026/155-1.1.1.7

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av anmälda delegationsbeslut.

Beskrivning av ärendet

Beslut fattade på delegation ska anmälas till barn- och utbildningsnämnden på nästföljande sammanträde. Följande beslut redovisas enligt gällande delegationsordning:

Delegat	Beslutsdatum
Ordförande Barn- och utbildningsnämnden Dnr 2026/127-1.1.2.3 (Hid 2026.496) Delegationsbeslut deltagande länsträff 2026. för BUN ledamot	2026-03-19
Arbetsmarknads- och utbildningsdirektör Dnr 2026/127-1.1.2.3 (Hid 2026.495) Delegationsbeslut deltagande länsträff 2026, BUN ordförande	2026-03-19
Dnr 2026/136-2.5.1.1 Delegationsbeslut Datainsamling och skapande av en datadriven modell	2026-03-24
Dnr 2026/152-2.5.1.3 Delegationsbeslut Upphandling Tjänster inom digitala prov (Avropsavtal Adda Inköpscentrals ramavtal)	2026-04-08
Dnr 2026/153-2.5.1.3 Delegationsbeslut Upphandling NE Fakta, Nationalencyklopedin (Avropsavtal Adda Inköpscentrals ramavtal) – BUN gällande grundskolan	2026-04-08
Biträdande Arbetsmarknads- och utbildningsdirektör Dnr 2026/133-2.5.1.1 Delegationsbeslut Upphandling Utbildning Pedagogisk processhandledning	2026-03-30

Avdelningschef HR/Ekonomi

Dnr 2026/1-2.3.2.6 (Hid 2026.523) 2026-03-24
Delegationsbeslut Anställning av obehörig lärare -
Midskogsskolan

Dnr 2026/1-2.3.2.6 (Hid 2026.579) 2026-04-07
Delegationsbeslut Anställning av obehörig lärare - Luleå
International school

Avdelningschef IT/adm

Dnr 2026/12-3.8.1.2 (Hid 2026.481) 2026-03-16
Avslagsbeslut skolskjuts, val av annan skola för elev vid
Ängskolan

Dnr 2026/12-3.8.1.2 (Hid 2026.487) 2026-03-17
Avslagsbeslut skolskjuts, val av annan skola för elev vid
Bergskolan

Dnr 2026/12-3.8.1.2 (Hid 2026.488) 2026-03-17
Avslagsbeslut skolskjuts, val av annan skola för elev vid
Nya Läroverket Bergnäset

Dnr 2026/12-3.8.1.2 (Hid 2026.532) 2026-03-26
Avslagsbeslut skolskjuts, val av annan skola för elev vid
Tallkronanskolan

Dnr 2026/12-3.8.1.2 (Hid 2026.583) 2026-04-08
Avslagsbeslut skolskjuts, val av annan skola för elev vid
Mandaskolan

Dnr 2026/12-3.8.1.2 (Hid 2026.585) 2026-04-08
Avslagsbeslut skolskjuts, val av annan skola för elev vid
Nya Läroverket Bergnäset

Dnr 2026/12-3.8.1.2 (Hid 2026.603) 2026-04-10
Avslagsbeslut skolskjuts, val av annan skola för elev vid
Örnässkolan

Skolchef förskolan

Dnr 2025/355-2.4.3.3 (Hid 2026.522) 2026-03-20
Beslut om beviljat tilläggsbelopp för extraordinärt stöd -
Kallkällans förskola

Dnr 2026/14-3.8.1.1 (Hid 2026.464) 2026-03-12

Beslut om beviljad utökad vistelsetid vid Borgmästarens förskola

Dnr 2026/14-3.8.1.1 (Hid 2026.464) 2026-03-30

Beslut om beviljad ytterligare utökad vistelsetid vid Vintergatans förskola

Skolchef grundskolan och anpassad grundskola

Dnr 2026/2-3.8.1.1 (Hid 2026.476) 2026-03-12

Beslut om placering av barn/elev vid skolenhet- Avslag Luleå International School

Dnr 2026/2-3.8.1.1 (Hid 2026.493) 2026-03-18

Beslut om avvikelser från regler vid skolplacering inom grundskolan och gällande lagstiftning - Midskogsskolan

Dnr 2026/2-3.8.1.1 (Hid 2026.580) 2026-04-07

Beslut om placering av barn/elev vid skolenhet- Avslag Midskogsskolan

Dnr 2026/2-3.8.1.1 (Hid 2026.581) 2026-04-07

Beslut om placering av barn/elev vid skolenhet- Avslag Midskogsskolan

Dnr 2026/2-3.8.1.1 (Hid 2026.586) 2026-04-08

Beslut om placering av barn/elev vid skolenhet- Avslag Residensskolan

Dnr 2026/2-3.8.1.1 (Hid 2026.587) 2026-04-08

Beslut om placering av barn/elev vid skolenhet- Avslag Kråkbergsskolan

Dnr 2026/2-3.8.1.1 (Hid 2026.588) 2026-04-08

Beslut om placering av barn/elev vid skolenhet- Avslag Östra skolan

Rektor Anpassad gymnasieskola

Dnr 2026/15-3.8.1.1 (Hid 2026.414) 2026-02-26

Delegationsbeslut om mottagande i anpassad grundskola

Dnr 2026/15-3.8.1.1 (Hid 2026.415) 2026-02-26

Delegationsbeslut om mottagande i anpassad grundskola

Handläggare Centralantagning

Dnr 2026/16–3.8.1.1 (Hid 2026.489)

2026-03-17

Beslut om att bevilja placering i fritidshem av särskilda
skäl - Svedjeskolans fritidshem